

Lagrådsremiss

Förenklningar i jaktlagstiftningen

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 5 februari 2026

Peter Kullgren

Maria Wetterling
(Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslår regeringen ändringar i jaktlagen (1987:259) som syftar till att förenkla möjligheterna till jakt, bland annat genom att förbättra genomförandet av EU-rättsliga regler på jaktområdet.

Ändringarna innebär att det införs ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att vilt får fångas på någon annans mark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som vidtas för ändamål inom viltförvaltningen och att det införs en ny bestämmelse som gör det möjligt för jakträttshavaren att söka efter, spåra eller förfölja vilt för att avliva det av djurskyddsskäl.

För att förbättra förutsättningarna för yrkesfisket och underlätta för jägare att jaga på allmänt vatten föreslår regeringen att det ska bli tillåtet att jaga på sådant vatten efter anmälan. Regeringen föreslår även att jakt på säl ska tillåtas i Sveriges ekonomiska zon. Även den jakten ska få bedrivas efter anmälan.

Regeringen föreslår vidare att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) införs en ny sekretessbestämmelse för att skydda uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden om jakt på stora rovdjur och om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur. Sekretessen ska gälla om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lider annat allvarligt men.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon	9
2.3	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	10
3	Ärendet och dess beredning	11
4	Bestämmelser om jakt och viltvård	11
4.1	Jaktlagen och jaktförordningen	12
4.2	Naturvårdsdirektiven	13
5	Förbättrat genomförande av EU-rättsliga regler på jaktområdet	15
5.1	Förvaltningsmärkning	15
5.2	Avlivning av djurskyddsskäl	18
5.3	Anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat	22
6	Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon	25
6.1	Det ska bli tillåtet att jaga på allmänt vatten efter anmälan	25
6.2	Jakt på säl ska tillåtas i Sveriges ekonomiska zon	29
6.3	Kustbevakningen ska utöva tillsyn över jakt i Sveriges ekonomiska zon	32
6.4	Sanktioner när anmälan inte görs	34
7	Sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ärenden som rör stora rovdjur	36
8	Personuppgiftsbehandling	43
9	Ikraftträdande	46
10	Konsekvenser	47
10.1	Konsekvenser för enskilda och företag	47
10.2	Konsekvenser för berörda myndigheter	48
10.3	Förslagets överensstämmelse med EU-rätten	50
10.4	Övriga konsekvenser	50
11	Författningskommentar	51
11.1	Förslaget till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)	51
11.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon	55
11.3	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	55
Bilaga 1	Sammanfattning av delbetänkandet Vissa förändringar av jaktlagstiftningen (SOU 2025:32) i relevanta delar	57
Bilaga 2	Delbetänkandets lagförslag i relevanta delar	61

Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	69
----------	--	----

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i jaktlagen (1987:259),
2. lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon,
3. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om jaktlagen (1987:259)

dels att 1, 3, 12, 24, 26, 42 och 45 §§ och rubriken närmast före 26 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 9 a, 9 b och 12 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag gäller viltvården, rätten till jakt och jaktens bedrivande inom svenskt territorium samt frågor som har samband *därmed*.

Lagen gäller också i de fall som anges särskilt

1. inom Sveriges ekonomiska zon,

2. *beträffande* jakt från svenskt fartyg på det fria havet utanför den ekonomiska zonen,

3. *beträffande* jakt från svenskt luftfartyg över det fria havet utanför den ekonomiska zonen.

Utöver bestämmelserna i denna lag gäller föreskrifter i andra författningar i fråga om skyddet och vården av viltet.

Bestämmelser om att tillstånd krävs för vissa verksamheter och åtgärder finns i 7 kap. 28 a–29 b §§ miljöbalken.

Föreslagen lydelse

1 §²

Denna lag gäller viltvården, rätten till jakt och jaktens bedrivande inom svenskt territorium *och Sveriges ekonomiska zon* samt frågor som har samband *med sådan verksamhet*.

Lagen gäller också i de fall som anges särskilt *i fråga om*

1. jakt från *ett* svenskt fartyg på det fria havet utanför den ekonomiska zonen, *och*

2. jakt från *ett* svenskt luftfartyg över det fria havet utanför den ekonomiska zonen.

3 §³

Viltet är fredat och får jagas endast om detta följer av denna lag eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. När viltet är fredat, gäller fredningen också dess ägg och bon.

¹Jfr rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, i lydelsen enligt rådets direktiv 2013/17/EU samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1010.

²Senaste lydelse 2001:443.

³Senaste lydelse 1994:1820.

Detta gäller även inom Sveriges ekonomiska zon.

9 a §

Om ett frilevande vilt påträffas så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, får var och en avliva viltet även om det är fredat eller om det avlivas på någon annans jaktmark.

9 b §

Om ett frilevande vilt kan antas vara så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, får jakträtts-havaren söka efter, spåra eller förfölja viltet även om det är fredat.

12 §

På allmänt vatten, som gränsar till en fastighets strand, har fastighetsägaren jakträtt intill *ett*hundra meter från strandlinjen. Om detta *skulle* medföra att flera fastighetsägare *får* jakträtt på samma vattenområde, *skall* var och en av dem ha jakträtt på den del av området som är närmast *hans strand*.

På annat allmänt vatten *liksom* på sådana *holmar*, klippor och *skär*, som inte hör till *något hemman*, får jakt bedrivas *endast* efter särskilt tillstånd. Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, länsstyrelsen bemyndigas att genom beslut i det särskilda fallet eller genom föreskrifter meddela tillstånd.

På allmänt vatten som gränsar till en fastighets strand, har fastighetsägaren jakträtt intill 100 meter från strandlinjen. Om detta *medför* att flera fastighetsägare *har* jakträtt på samma vattenområde, *ska* var och en av dem ha jakträtt på den del av området som är närmast *den egna stranden*.

På annat allmänt vatten *och* på sådana klippor och *öar* som inte hör till *någon fastighet* får jakt bedrivas av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Sådan jakt får *endast* bedrivas efter anmälan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om jakten på sådant annat allmänt vatten och sådana klippor och öar som avses i andra stycket, eller i det enskilda fallet besluta om villkor för sådan jakt.

12 a §

I Sveriges ekonomiska zon får säljagas.

Sådan jakt får endast bedrivas efter anmälan och endast av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

24 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att vilt får fångas eller fällas på annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som *företas* för att tillgodose vetenskapliga behov.

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att vilt får fångas eller fällas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som vidtas för forskningsändamål, och

2. att vilt får fångas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som vidtas för ändamål inom viltförvaltningen.

Anmälningsskyldighet

Anmälningsskyldighet och skyldighet att märka ut plats

26 §⁴

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *anmälningsskyldighet i fråga om*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. anmälningsskyldighet i fråga om

- 1. vilt som har fällts under jakt,*
- 2. vilt som ska tillfalla staten,*
- 3. vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett motorfordon, och*
- 4. vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett spårbundet fordon.*

a) vilt som har fällts eller påskjutits under jakt,

b) vilt som ska tillfalla staten,

c) vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett motorfordon, och

d) vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett spårbundet fordon, och

2. skyldighet att märka ut en plats där en sammanstötning skett mellan ett motorfordon och ett vilt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får

⁴Senaste lydelse 2012:153.

även meddela föreskrifter om skyldighet att märka ut en plats där en sammanstötning skett mellan ett motorfordon och vilt.

42 §

För tillsyn över *efterlevnaden* av denna lag och föreskrifter, som har meddelats med stöd av lagen, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse jakttillsynsmän.

För tillsyn över *att* denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen *följs*, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse jakttillsynsmän. *Inom Sveriges ekonomiska zon utövar dock Kustbevakningen tillsyn.*

Jakttillsynsmän får förordnas att med stöd av 47 § ta egendom i beslag.

45 §⁵

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaksamhet

1. bryter mot 5 § andra stycket eller 13 §,

2. *underlåter att fullgöra* anmälningsskyldighet enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 26 § *första stycket 1, 2 eller 3* om gärningen inte är belagd med straff i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,

3. bryter mot 27 § om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken,

4. *underlåter att fullgöra* skyldighet enligt 28 §,

5. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 29 § 4, 30 § tredje stycket eller 31 § tredje stycket, eller

6. bryter mot 35 § eller mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 36 §, 40 § första stycket eller 41 § första stycket.

Den som med uppsåt bryter mot 34 § döms till böter.

I ringa fall ska inte dömas till ansvar enligt denna paragraf.

2. *inte fullgör en* anmälningsskyldighet enligt *12 eller 12 a § eller enligt* föreskrifter som har meddelats med stöd av 26 § *1 a, b eller c*, om gärningen inte är belagd med straff i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,

4. *inte fullgör en* skyldighet enligt 28 §,

Om gärningen är ringa, ska den inte medföra ansvar enligt denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I fråga om fiske i den ekonomiska zonen gäller fiskelagen (1993:787).
I fråga om rätten att i zonen utforska kontinentalsockeln och utvinna dess naturtillgångar gäller lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.

Föreslagen lydelse

4 §¹

I Sveriges ekonomiska zon gäller

- 1. fiskelagen (1993:787) i fråga om fiske,*
- 2. jaktlagen i fråga om jakt, och*
- 3. lagen (1966:314) om kontinentalsockeln i fråga om rätten att i zonen utforska kontinentalsockeln och utvinna dess naturtillgångar.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

¹Senaste lydelse 1993:789.

2.3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny paragraf, 40 kap. 7 h §, och närmast före 40 kap. 7 h § en ny rubrik av följande lydelse.

40 kap.

Ärenden om jakt på stora rovdjur och om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur

7 h §

Sekretess gäller hos Naturvårdsverket eller en länsstyrelse i ett ärende om jakt på björn, varg, järv, lo eller kungsörn och i ett ärende om ersättning för skada orsakad av ett sådant djur för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lider annat allvarligt men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 25 januari 2024 att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av jaktlagstiftningen. Syftet med översynen var att få till stånd dels en modern lagstiftning med tydlig systematik och moderna bestämmelser för långsiktigt hållbar jakt och viltvård, dels ett förbättrat genomförande av EU-rättsliga regler på jaktområdet och ett säkerställande av att genomförandet inte avser andra arter än dem som omfattas av EU-reglerna (dir. 2024:11). Den 23 januari 2025 beslutade regeringen tilläggsdirektiv till utredningen som innebar att utredningstiden förlängdes och att ett delbetänkande som avser vissa delar i de ursprungliga direktiven skulle lämnas tidigare (dir. 2025:6).

Utredningen, som antog namnet Jaktlagstiftningsutredningen, överlämnade den 7 april 2025 delbetänkandet Vissa förändringar av jaktlagstiftningen (SOU 2025:32). En sammanfattning av delbetänkandet i relevanta delar finns i *bilaga 1*. Delbetänkandets lagförslag i relevanta delar finns i *bilaga 2*. Delbetänkandet har remitterats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Landsbygds- och infrastrukturdepartementet (LI2025/00742).

I denna lagrådsremiss behandlas delbetänkandets förslag om förbättrat genomförande av EU-rättsliga regler på jaktområdet i fråga om förvaltningsmärkning, avlivning av djurskyddsskäl och anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat m.m. Vidare behandlas förslagen om jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon samt om sekretess till skydd av uppgift om enskild i ärenden om jakt på varg. Övriga delar bereds vidare inom Regeringskansliet.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att regeringen ska utreda vissa jaktfrågor. Utskottet anför bland annat att regeringen ska utreda vidare vissa av de frågor som den nedlagda Jaktlagsutredningen (N 2012:01) haft i uppdrag att se över, däribland hur jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon kan förenklas och hur handläggningen kan effektiviseras (bet. 2014/15: MJU9 punkt 1, rskr. 2014/15:154).

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att regeringen ska genomföra tidigare riksdagsbeslut om vissa jakt- och viltvårdsfrågor. Utskottet anför bland annat att regeringen snarast bör genomföra de tillkännagivanden som riksdagen beslutat om tidigare, däribland att låta utreda frågan om jakt på allmänt vatten och i ekonomisk zon (bet. 2015/16: MJU19 punkt 4, rskr. 2015/16:227).

Genom förslagen i avsnitt 6 anser regeringen att tillkännagivandena är tillgodosedda i den frågan. Tillkännagivandena är inte slutbehandlade.

4 Bestämmelser om jakt och viltvård

Bestämmelser om jakt och viltvård finns huvudsakligen i jaktlagen (1987:259) och den tillhörande jaktförordningen (1987:905). I jaktlagen finns civilrättsliga regler om jakträtt och grundläggande krav i fråga om jakten och viltvården. Kompletterande bestämmelser finns i jaktför-

ordningen och i Naturvårdsverkets föreskrifter. Även länsstyrelserna har viss begränsad föreskriftsrätt på området.

Genom jaktlagen och jaktförordningen har EU-rättsliga regler på området genomförts, bland annat delar av rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet) samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet), de s.k. naturvårdsdirektiven. Sverige är också part till den regionala konventionen under Europarådet om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö (SÖ 1983:30), den s.k. Bernkonventionen. Även EU är part till Bernkonventionen. Naturvårdsdirektiven genomför bland annat delar av Bernkonventionen inom EU.

4.1 Jaktlagen och jaktförordningen

Jaktlagen innehåller grundläggande bestämmelser om viltvården samt jakträttens innehåll och utövande inom svenskt territorium. Den innehåller också bestämmelser bland annat om avgifter, tillsyn, straffansvar och möjligheter till överklagande.

Jaktförordningen kompletterar jaktlagen med mer detaljerade bestämmelser om bland annat allmänna jakttider, vilka arter som får jagas, jaktformer och administrativa förfaranden. Förordningen innehåller bland annat särskilda regler för olika typer av jakt, förvaltningsåtgärder och anmälningsskyldighet avseende jaktresultat. Genom förordningen ges även länsstyrelserna befogenhet att besluta om regionala anpassningar av jakttider och förvaltningsområden.

Jakt definieras i 2 § som att fånga eller döda vilt och att i sådant syfte söka efter, spåra eller förfölja vilt. Även ingrepp i viltets bon och att ta eller förstöra fåglars ägg är jakt enligt definitionen.

Utgångspunkten i lagen är, enligt den s.k. fredningsbestämmelsen i 3 §, att viltet är fredat och endast får jagas om det följer direkt av jaktlagstiftningen eller ett beslut som har meddelats med stöd av den. Jakträtten tillkommer i regel fastighetsägaren, men kan upplåtas eller överlåtas (10–16 §§). Den som innehar jakträtten refereras i lagen till som jakträttshavaren.

Allmän jakt utgör grunden för den svenska jakttraditionen och regleras i 2 § jaktförordningen som baserar sig på bemyndigandet i 29 § 1 jaktlagen. Den omfattar jakt på arter som inte är särskilt skyddade och som får jagas under fastställda jakttider utan särskilt tillstånd och utan begränsning i antal. De arter som jagas under de allmänna jakttiderna regleras i bilaga 1 till jaktförordningen.

Licensjakt är en reglerad jaktform som används för att förvalta populationer av vissa arter, exempelvis älg och stora rovdjur. Den sker efter beslut av en myndighet och innebär att ett visst antal djur får skjutas eller fångas under särskild jakttid. Det regleras bland annat i 33 § jaktlagen, när det gäller älgjakten. Ytterligare bestämmelser om sådan jakt avseende olika arter finns i jaktförordningen och i bilaga 2 och 3 till jakt-

förordningen. De bestämmelserna baserar sig på bemyndigandet i 29 § 2 jaktlagen.

Skyddsjakt är ett undantag från fredningen av vilt. Syftet är att förhindra skador på exempelvis boskap, gröda och skog eller att skydda vilda djur eller växter. Det finns olika typer av skyddsjakt. För att förebygga skador av vilt får skyddsjakt ske på enskilds initiativ direkt med stöd av jaktlagstiftningen. Tider och villkor för sådan jakt regleras bland annat i 23 § jaktlagen och 23 a, 23 b och 26 §§ jaktförordningen. Vidare har ett tamdjurs ägare eller vårdare enligt 28–28 b § jaktförordningen rätt att skrämma eller döda vissa rovdjur för att skydda sina tamdjur. Skyddsjakt kan även ske på initiativ av en myndighet. Förutsättningarna för det regleras exempelvis i 7 och 8 §§ jaktlagen samt i 23 a, 24 och 25 §§ jaktförordningen. Det är Naturvårdsverket eller länsstyrelserna som kan initiera sådan skyddsjakt, helt på myndighetens initiativ, eller efter ansökan av en enskild.

På allmänt vatten där fastighetsägare inte har jakträtt, liksom på sådana holmar, klippor och skär som inte hör till något hemman, får enligt 12 § andra stycket jaktlagen jakt bedrivas endast efter särskilt tillstånd. Av 47 § jaktförordningen framgår att regeringen har bemyndigat länsstyrelserna att genom beslut i det enskilda fallet eller genom föreskrifter meddela sådana tillstånd. Sveriges ekonomiska zon är inte svenskt territorium, men enligt 1 § andra stycket jaktlagen gäller lagen där i särskilt angivna fall. I dag gäller endast fredningsbestämmelsen i 3 § jaktlagen i den ekonomiska zonen. Det innebär att ingen jakt får bedrivas där.

Enligt 42 § jaktlagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse jakttillsynsmän som utövar tillsyn över lagen.

I 44–51 b §§ finns bestämmelser om straff och förverkande. Den som med uppsåt eller grov oaktsamhet bland annat olovligen jagar på annans jaktområde eller bryter mot fredningsbestämmelsen i 3 § döms för jaktbrott till böter eller fängelse i högst ett år. Vissa överträdelse av bestämmelserna i jaktlagen eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen har bedömts som mindre allvarliga och är sanktionerade med böter.

4.2 Naturvårdsdirektiven

Naturvårdsdirektiven innehåller bestämmelser om skydd av livsmiljöer och arter samt om vilka undantag som medlemsstaterna får göra från skyddet. Direktiven innehåller också bestämmelser om rapportering till Europeiska kommissionen. Art- och habitatdirektivet omfattar de livsmiljöer samt vilda växt- och djurarter som anges i direktivet. Fågeldirektivet omfattar alla vilda fågelarter som förekommer naturligt i EU och de livsmiljöer som anges särskilt.

Av art- och habitatdirektivet följer att samtliga åtgärder som vidtas i enlighet med direktivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus hos samtliga livsmiljöer samt arter av vilda djur och växter som omfattas av direktivet (artikel 2). Enligt artikel 11 ska medlemsstaterna övervaka bevarandestatusen hos dessa livsmiljöer och arter. I fågeldirektivet anges på motsvarande sätt att nödvändiga åtgärder ska

vidtas för att upprätthålla eller bevara populationer av fågelarter på en nivå som svarar mot ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov (artikel 2).

I artikel 12 i art- och habitatdirektivet behandlas djurarter av gemenskapsintresse som kräver strikt skydd. Dessa är förtecknade i bilaga 4 a. Skyddet enligt artikeln innebär att alla former av avsiktlig fångst eller avsiktligt dödande av dessa arter är förbjudna. Det är även förbjudet att avsiktligt störa dessa arter, att avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen och att skada eller förstöra parningsplatser eller rastplatser.

De arter som är förtecknade i bilaga 5 får bli föremål för förvaltningsåtgärder. Av artikel 14 följer att en medlemsstat, mot bakgrund av den övervakning som avses i artikel 11, om medlemsstaten anser det nödvändigt, ska vidta åtgärder för att säkerställa att insamling i naturen av exemplar av de arter som är förtecknade i bilaga 5 och exploatering av dessa är förenligt med bibehållandet av en gynnsam bevarandestatus för dem. Med stöd av artikel 14 kan medlemsländerna välja att exempelvis ha bestämmelser som reglerar under vilka perioder och med vilka metoder som jakt får genomföras, att jakten ska ta hänsyn till bevarandet av berörda populationer, eller att ha ett system med krav på tillstånd för jakt eller särskilda kvoter för det jaktliga uttaget. Sådana bestämmelser syftar till att redan vid genomförandet av direktivet införa ett system som säkerställer artens gynnsamma bevarandestatus.

Även fågeldirektivet ställer olika krav på möjligheten att genomföra jakt. Liksom enligt artikel 12 i art- och habitatdirektivet är enligt artikel 5 i fågeldirektivet utgångspunkten att all avsiktlig fångst eller avsiktligt dödande av de fågelarter som omfattas av direktivet är förbjuden. Det är även förbjudet att avsiktligt störa dessa arter, att avsiktligt förstöra, skada eller avlägsna deras bon och ägg eller att förvara vilda exemplar av sådana arter. Av artikel 7 framgår dock att de arter som anges i bilaga II till direktivet får jagas i enlighet med nationell lagstiftning, men med hänsyn tagen till deras populationsnivå, geografiska spridning och reproduktion inom unionen. Sådan jakt får inte äventyra ansträngningarna att bevara arterna i deras utbredningsområde. Den får inte heller genomföras under häckningens olika stadier eller under uppfödningssäsongen.

Det finns möjlighet att i vissa fall göra undantag från direktivens skydd av arter. Utrymmet för att göra sådana undantag är begränsat och regleras i artikel 16 i art- och habitatdirektivet samt artikel 9 i fågeldirektivet. Undantagen måste motiveras med hänsyn till direktivens allmänna syfte och uppfylla särskilda villkor. Jakt som sker med stöd av artiklarna måste uppfylla kravet på att det inte finns någon annan lämplig lösning och bedrivs av en av de anledningar som räknas upp i den relevanta artikeln. Enligt art- och habitatdirektivet krävs också att jakten är förenlig med bibehållandet av en gynnsam bevarandestatus för berörda arter i deras naturliga utbredningsområde och enligt fågeldirektivet krävs att de precisa formkrav som anges i artikel 9.2 är uppfyllda.

Medlemsstaterna ska även, enligt nämnda artiklar, vartannat respektive varje år rapportera de undantag som gjorts till kommissionen. Rapporteringen syftar både till att medlemsstaterna ska kunna bedöma konsekvenserna av sina egna undantag från naturvårdsdirektivens skydd av arter och att kommissionen ska kunna bedöma konsekvenserna av de undantag som gjorts, för de olika medlemsländerna och för EU i stort.

5 Förbättrat genomförande av EU-rättsliga regler på jaktområdet

5.1 Förvaltningsmärkning

Regeringens förslag

Det ska i jaktlagen föras in ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att vilt får fångas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som vidtas för ändamål inom viltförvaltningen.

I det befintliga bemyndigandet att meddela föreskrifter om att vilt får fångas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder för att tillgodose vetenskapliga behov ska formuleringen ”som vidtas för forskningsändamål” användas.

Utredningens förslag

Utredningens förslag stämmer i sak överens med regeringens. Utredningen föreslår dock en delvis annan språklig formulering när det gäller i vilket syfte märkning och andra åtgärder ska kunna ske.

Remissinstanserna

En majoritet av de remissinstanser som yttrar sig över förslagen, däribland *Advokatsamfundet*, *Lantbrukarnas riksförbund*, majoriteten av länsstyrelserna, *Naturvårdsverket*, *Statens fastighetsverk*, *Svenska jägareförbundet* och *Världsnaturfonden WWF* tillstyrker eller har inga invändningar mot förslagen.

Naturvårdsverket framhåller att det finns ett behov av att meddela föreskrifter om förvaltningsmärkning även när det gäller andra arter än varg. Exempelvis berörs Sverige av ett stort antal flyttande fågelpopulationer, varav flera är av stort intresse för förvaltningen.

Jägarnas riksförbund anser att det föreslagna bemyndigandet avseende åtgärder inom viltförvaltningen är oklart när det gäller vad som omfattas av ordet förvaltning eftersom det inte är definierat. *Världsnaturfonden WWF* anser att det tydligt bör framgå av jaktförordningen i vilka situationer en varg ska märkas i förvaltningssyfte.

Svenska naturskyddsföreningen ser ett behov av tydligare kriterier för att förvaltningsmärkning ska tillåtas och anser att sådan märkning ska begränsas till situationer där genetiskt viktiga individer fångas in för avmaskning och flytt, eller där det i övrigt finns särskilda skäl kopplade till målet att stärka vargstammens genetik.

Djurskyddet Sverige, *Svenska rovdjursföreningen* och *Sveriges lantbruksuniversitet* avstyrker förslaget till nytt bemyndigande. *Djurskyddet Sverige* och *Sveriges lantbruksuniversitet* anser att förvaltningsmärkning inte ska kunna genomföras utan föregående djurförsöksetisk prövning. *Svenska rovdjursföreningen* anser att regleringen kommer att bli verkninglös eftersom det saknas förutsättningar att flytta varg till ett nytt område.

Kammarrätten i Sundsvall har synpunkter på den föreslagna formuleringen i bemyndigandena. Kammarrätten noterar bland annat att 32 a § jaktförordningen innehåller ordet forskningsändamål. Om det är det som avses med den föreslagna ändrade lydelsen av det befintliga bemyndigandet bör den formuleringen användas så att språkbruket i författningarna blir konsekvent. Då kan formuleringen för viltförvaltningsändamål kunna vara ett alternativ i det nya bemyndigandet.

Skälen för regeringens förslag

Det är i dag möjligt att fanga varg på någon annans jaktmark för märkning, undersökning och andra åtgärder för forskningsändamål. Bestämmelser om detta finns i 32 a § jaktförordningen. En förutsättning för att en sådan åtgärd ska få vidtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Bestämmelserna baseras på ett bemyndigande i 24 § jaktlagen som ger rätt för regeringen att meddela föreskrifter om att vilt får fångas eller fällas på någon annans jaktmark för sådana ändamål. Så kallad förvaltningsmärkning, dvs. märkning för ändamål inom viltförvaltningen, är däremot inte uttryckligen tillåten enligt jaktlagstiftningen.

Som utredningen konstaterar finns det i de fall det kan bli aktuellt att flytta en varg som del av den genetiska förstärkningen av vargstammen ett behov av att märka vargen både före och efter flytten, bland annat för att underlätta förebyggandet av skador på ren och andra tamdjur, för att lättare upptäcka eventuell rabiessmitta hos vargen och för att kunna följa upp flytten. Det kan även finnas behov av andra åtgärder såsom avmaskning. Detta framgår bland annat av Naturvårdsverkets skrivelse till regeringen den 13 mars 2025, Ytterligare förvaltningsåtgärder för varg (NV-08852-24), där regeringsuppdraget Uppdrag till Naturvårdsverket att utreda och lämna förslag på förvaltningsåtgärder för varg (LI2024/02201) redovisas.

Den 5 juni 2025 ändrades skyddsstatusen för varg i art- och habitatdirektivet från strikt skyddad art till skyddad art. På grund av den ändrade skyddsstatusen anges varg numera i direktivets bilaga 5 och omfattas av skyddet enligt artikel 14 i stället för som tidigare artikel 12. I artikel 16 anges förutsättningarna för att göra undantag från både artikel 12 och 14. Regeringen delar utredningens bedömning att möjligheten att märka varg för forskningsändamål har stöd i artikel 16.1 d där det framgår att medlemsstaterna får göra undantag från skyddet för forsknings- och utbildningsändamål, för återinplantering och återinförsel av dessa arter och för den uppfödning som krävs för detta under förutsättning att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde. Även om artikeln enligt ordalydelsen inte uttryckligen omfattar en möjlighet att göra samma undantag för förvaltningsändamål ger kommissionens vägledning ett tydligt stöd för att artikeln gör det möjligt att införa nationella bestämmelser om förvaltningsmärkning av varg (kommissionens tillkännagivande C(2021) 7301 final, Vägledning om strikt skydd för djurarter av gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet, s. 107 och 110).

Svenska rovdjursföreningen anser att det i dag saknas förutsättningar att flytta varg till ett nytt område. Naturvårdsverket arbetar dock löpande med att få förutsättningar på plats för att kunna flytta varg, inklusive förberedelser för märkning. Av Naturvårdsverkets skrivelse Ytterligare förvaltningsåtgärder för varg framgår även att flytt av varg är en åtgärd som kan behöva vidtas mer frekvent vid en minskad populationsstorlek. I samma skrivelse redovisar Naturvårdsverket också utredning och förslag på förvaltningsåtgärder för varg som kan vara mer individbaserade.

Det bör mot den beskrivna bakgrunden föras in ett nytt bemyndigande i 24 § jaktlagen som ger regeringen rätt att meddela föreskrifter som gör det möjligt att fånga varg på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder för ändamål inom viltförvaltningen. Regeringen delar utredningens bedömning att bemyndigandet inte bör begränsas till varg utan att det bör omfatta allt vilt. På så sätt har regeringen möjlighet att tillåta märkning eller andra åtgärder i förvaltningssyfte av ytterligare arter, om det skulle visa sig finnas behov av det. Det skulle till exempel, som *Naturvårdsverket* för fram, kunna avse flyttande fågelpopulationer.

Jägarnas riksförbund anser att det föreslagna bemyndigandet är oklart när det gäller vad som omfattas av ordet förvaltning. *Världsnaturfonden WWF* och *Svenska naturskyddsföreningen* anser att det bör finnas tydliga kriterier för när förvaltningsmärkning får vidtas. Ordet viltförvaltning har enligt regeringens mening en tillräckligt tydlig innebörd för att kunna användas i bemyndigandet. Regeringen kan i förordning, i den utsträckning det behövs, precisera i vilka situationer märkning eller andra åtgärder i förvaltningssyfte får vidtas eller vad som omfattas av viltförvaltning.

Utredningen föreslår även en ändrad lydelse av det befintliga bemyndigandet om märkning och andra åtgärder för att tillgodose vetenskapliga behov. Den nuvarande lydelsen, liksom den av utredningen föreslagna lydelsen, hänvisar till behov inom vetenskapen. Både i 32 § jaktförordningen och artikel 16 i art- och habitatdirektivet används dock formuleringen för forskningsändamål. Regeringen anser därför, i likhet med *Kammarrätten i Sundsvall*, att uttrycket för forskningsändamål bör användas i bemyndigandet. För att det ska vara konsekvent bör uttrycket för ändamål inom viltförvaltningen användas i det nya bemyndigandet.

För åtgärder där djur används för forskningsändamål krävs enligt 1 kap. 3–4 §§ och 7 kap. 9 § djurskyddslagen (2018:1192) ett djurförsöksetiskt tillstånd som föregås av en etisk prövning. Ett sådant tillstånd behövs däremot inte för åtgärder som påverkar djur som genomförs för förvaltningsändamål, vilket *Djurskyddet Sverige* och *Sveriges lantbruksuniversitet* är kritiska mot. Den frågeställningen är dock inte föremål för bedömning i det här lagstiftningsärendet.

Länsstyrelsen i Hallands län anser att det bör vara möjligt att meddela föreskrifter om att frisläppandet av det vilt som fångats ska få ske på annans mark. Det saknas underlag för att i det här lagstiftningsärendet bedöma om det finns behov av ytterligare bemyndigande avseende frisläppande av fångat vilt. Det har dock ingått i utredningens fortsatta uppdrag att se över jaktlagstiftningen i sin helhet (dir. 2024:11). Utredningen har redovisat sitt slutbetänkande, En ny viltförvaltningslagstiftning (SOU 2025:125), den 15 januari 2026.

5.2 Avlivning av djurskyddsskäl

Regeringens förslag

Bestämmelsen i jaktförordningen som ger var och en rätt att avliva ett skadat vilt av djurskyddsskäl, trots att viltet är fredat eller befinner sig på någon annans jaktmark, ska föras över till jaktlagen.

Det ska föras in en ny bestämmelse i jaktlagen som gör det möjligt för jakträttshavaren att söka efter, spåra eller förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl.

Utredningens förslag

Utredningens förslag stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

En överväldigande majoritet av de remissinstanser som yttrar sig över förslagen, däribland *Advokatsamfundet*, *Havs- och vattenmyndigheten*, *Jägarnas riksförbund*, *Lantbrukarnas riksförbund*, *Djurskyddet Sverige*, en majoritet av länsstyrelserna, *Naturvårdsverket*, *Sveriges lantbruksuniversitet*, *Statens fastighetsverk* och *Svenska jägareförbundet*, tillstyrker eller har inga invändningar mot förslagen.

Länsstyrelsen i Jönköpings län anser att det finns en risk att bestämmelsen om eftersök missbrukas, till exempel genom att hundar släpps utanför tillåten tid, men bedömer att nyttan att minska djurs lidande är större än risken. *Sveriges lantbruksuniversitet* anser å sin sida att det är av stor vikt att avlivande av vilt av djurskyddsskäl kan ske utan fördröjning och att den som avlivar viltet har tillräcklig kompetens, men bedömer att även företrädare för jakträttshavaren bör tillåtas söka efter, spåra eller förfölja viltet.

Advokatsamfundet noterar att det kan finnas andra än jakträttshavaren som i vissa fall kan ha rätt att genomföra eftersök av samma vilt enligt andra bestämmelser. Den som först inlett eftersöket bör därför ha företräde att besluta om dess genomförande. Även *Svenska jägareförbundet* anser att det bör klargöras hur en situation där även annan än jakträttshavaren har rätt att söka efter samma vilt ska hanteras.

Naturvårdsverket anser att det finns anledning att förtydliga vad som menas med ordet avlivning och utreda i vilka situationer det ska användas. *Länsstyrelsen i Stockholms län* anser att orden jaga och avliva bör hållas åtskilda och att det finns en risk med att sammanblanda skyddsjakt med eftersök av skadat vilt eftersom uttrycken avser olika situationer och har olika upprinnelser och syften. Länsstyrelsen är vidare tveksam till utredningens slutsats att såväl avlivning som möjligheten att söka efter, spåra och förfölja vilt i det syftet omfattas av undantaget i artikel 16.1 a i art- och habitatdirektivet.

Svenska rovdjursföreningen och *Världsnaturfonden WWF* avstyrker förslaget om eftersök då de ser stora risker med att det öppnar upp för missbruk och illegal jakt, särskilt på de stora rovdjuren. Remissinstanserna anser vidare att det särskilt bör anges att om ett vilt anträffas efter spårning, eftersök eller förföljelse ska en förnyad prövning av behovet av avlivning

göras. Om avlivning sker, ska Polismyndigheten tillkallas för att omhänderta viltet som därefter ska skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt för bedömning. Svenska rovdjursföreningen anser även att enbart jakträttshavaren bör ha rätt att avliva vilt på grund av djurskyddsskäl.

Skälen för regeringens förslag

Det behövs bestämmelser som gör det möjligt att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl

Vilt är fredat och får jagas endast om det följer av jaktlagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av jaktlagen. Med jakt avses att fänga eller döda vilt och att i sådant syfte söka efter, spåra eller förfölja vilt.

I 40 c § jaktförordningen regleras rätten att avliva vilt av djurskyddsskäl. Enligt bestämmelsen är det tillåtet att avliva ett frilevande vilt som anträffas så skadat eller i en sådan belägenhet att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, även om viltet är fredat eller om avlivningen sker på någon annans mark. Det finns däremot inte någon bestämmelse, vare sig i jaktlagen eller jaktförordningen, som reglerar rätten att söka efter, spåra och förfölja vilt för att kunna avliva vilt i djurskyddssyfte.

Som jaktlagstiftningen är utformad i dag är det alltså inte tillåtet att söka efter, spåra eller förfölja vilt som man, till exempel på grund av blod i viltspår i snön eller bilder från viltkameror, misstänker är skadat. Det kan innebära ett onödigt och förlängt lidande för det berörda viltet. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att det behövs bestämmelser i jaktlagstiftningen som gör det möjligt att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl.

Förslagets överrensstämmelse med naturvårdsdirektiven

Utredningen anser att bestämmelser som gör det möjligt att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl kan motiveras med stöd av artikel 16.1 a i art- och habitatdirektivet och artikel 9.1 a i fågeldirektivet. Av de artiklarna följer att undantag från skyddet enligt direktiven får göras bland annat för att skydda vilda djur. Länsstyrelsen i Stockholms län är tveksam till att inte bara avlivning utan även möjligheten att söka efter och spåra och förfölja vilt kan anses omfattas av det nämnda undantaget och ifrågasätter om inte artikel 16.1 e i art- och habitatdirektivet i stället bör vara tillämplig när det gäller möjligheten att söka efter, spåra och förfölja vilt.

Även om undantagen i 16.1 a i art- och habitatdirektivet och artikel 9.1 a i fågeldirektivet främst är avsedda för olika typer av bevarandeinsatser måste undantagen också kunna användas för att skydda ett enskilt vilt från lidande. Det är tydligt att det i en situation när ett vilt måste avlivas av djurskyddsskäl saknas andra lämpliga lösningar och att det inte påverkar bevarandestatusen av arten. Med hänsyn till detta måste avlivande av ett vilt av djurskyddsskäl anses ha stöd i artikel 16.1 a i art- och habitatdirektivet och artikel 9.1 a i fågeldirektivet. Regeringen anser vidare, i likhet med utredningen, att även den föreslagna bestämmelsen som ger rätt att söka efter, spåra och förfölja ett vilt i syfte att avliva det av djurskyddsskäl bör kunna omfattas av samma undantag, för det fall det skulle bedömas som en avsiktlig störning enligt direktiven.

Regeringen delar *Länsstyrelsen i Stockholms läns* bedömning att artikel 16.1 e i art- och habitatdirektivet i och för sig kan vara tillämplig när det gäller möjligheten att söka efter, spåra och förfölja vilt. Det undantaget kan dock enligt kommissionens vägledning, s. 58 användas enbart när andra undantag inte är tillämpliga.

Bestämmelsernas placering

Den nuvarande bestämmelsen om avlivning av djurskyddsskäl är placerad i jaktförordningen. Eftersom bestämmelsen rör det civilrättsliga förhållandet om rätten till avlivning på annans mark enligt 8 kap. 2 § första stycket 1 regeringsformen bör den föras över till jaktlagen. En ny bestämmelse som gör det möjligt att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl bör placeras i direkt anslutning till denna.

Det är enbart jakträttshavaren som ska ha rätt att spåra och förfölja vilt

Några remissinstanser ser stora risker med att förslaget om rätt att spåra och förfölja vilt öppnar upp för missbruk och illegal jakt, särskilt på de stora rovdjuren och avstyrker därför förslaget. Enligt regeringens mening kan en risk för missbruk inte helt uteslutas. Regeringen instämmer dock med *Länsstyrelsen i Hallands län* i att nyttan av att minska djurs lidande väger tyngre än risken för missbruk och att det därför är angeläget att införa en möjlighet att spåra och förfölja vilt som misstänks vara skadade. Utredningens förslag innebär att det enbart är jakträttshavaren som har rätt att söka efter, spåra och förfölja vilt i djurskyddssyfte. Därigenom begränsas också risken för missbruk och illegal jakt. Om fler än jakträttshavaren skulle ges en sådan rätt, innebär det också att fler personer skulle kunna befinna sig på fastigheten i syfte att hitta vilt för att avliva det. Det skulle i sin tur försvåra kontrollen av varför jägare befinner sig på annans mark. Regeringen anser därför i likhet med utredningen att andra än jakträttshavaren inte bör tillåtas att söka efter, spåra och förfölja vilt i syfte att avliva det av djurskyddsskäl. Om en jakträttshavare genomför ett sådant eftersök och viltet tar sig över fastighetsgränsen är det rimligt att denne kontaktar jakträttshavaren för den andra fastigheten för att lösa situationen.

Sveriges lantbruksuniversitet anser att även företrädare för jakträttshavaren bör tillåtas söka efter vilt i syfte att avliva det av djurskyddsskäl. Jakträtten tillkommer som huvudregel fastighetsägaren. En jakträttshavare kan också ha jakträtt till följd av en upplåtelse av jakträtt. I dessa fall får som huvudregel jakträttshavaren enligt 14 § jaktlagen inte överlåta eller upplåta jakträtten vidare utan fastighetsägarens samtycke. Det är alltså i en sådan situation upp till fastighetsägaren att bestämma om den till vilken jakträtten upplåtits får sätta någon i sitt ställe.

Svenska rovdjursföreningen anser att även den nuvarande rätten att avliva vilt på grund av djurskyddsskäl ska begränsas till att gälla enbart jakträttshavaren. Regeringen bedömer dock att det inte finns samma skäl för att begränsa den rätten, som när det gäller möjligheten att söka efter, spåra och förfölja vilt. För rätten att avliva vilt krävs att det faktiskt finns ett skadat vilt, vilket enligt regeringen gör att risken för missbruk inte är lika stor. Vidare är det angeläget att avlivning sker så snart som möjligt för att minska viltets lidande.

Flera remissinstanser för fram att det i vissa fall kan finnas andra än jakträttshavaren som har rätt att genomföra eftersök av samma vilt enligt andra bestämmelser i jaktlagstiftningen och att det bör klargöras vad som gäller i de fallen. Regeringen menar att ett eftersök av ett vilt som kan antas vara så skadat att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl bör vidtas så snart som möjligt för att bespara viltet onödigt lidande. Om det visar sig under ett sådant eftersök att även någon annan eftersöker samma vilt bör eftersöket fortgå på det sätt som gör att viltet kan hittas så snart som möjligt. Hur det är lämpligt att det organiseras bör enligt regeringens bedömning bäst avgöras i det enskilda fallet.

Bestämmelsernas utformning

I bestämmelsen om eftersök av vilt används kriteriet att vilt kan antas vara så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl. Det är ett förhållandevis lågt ställt krav som ska göra det möjligt att hitta viltet för att bedöma vilket skick det är i. Med hänsyn till att det ska finnas indikationer på att viltet lider är det motiverat att kunna söka efter, spåra och förfölja det. Om förföljandet leder till att viltet lokaliseras följer det av lagens systematik att en ny bedömning ska göras av om viltet är i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl enligt bestämmelsen om när vilt får avlivas av sådana skäl. Om viltet i stället bedöms kunna klara sig och inte verkar lida får viltet inte avlivas och bör inte heller dödas i det fall viltet jagas med stöd av ett beslut om skyddsjakt. Regeringen anser därför att det inte är nödvändigt att som *Svenska rovdjursföreningen* föreslår särskilt ange detta i bestämmelsen om att söka efter, spåra och förfölja vilt.

Enligt 36 § jaktförordningen ska den som vid annat än tillåten jakt har dödat ett djur av vissa uppräknade arter anmäla händelsen till Polismyndigheten. Frågan om det är lämpligt att Polismyndigheten tillkallas för att omhänderta djuret om ett djur har dödats i andra fall har inte berörts av utredningen. Regeringen kan därför inte i detta lagstiftningsärende ta ställning till om det finns ett behov av en sådan åtgärd.

Naturvårdsverket och *Länsstyrelsen i Stockholms län* har synpunkter på betydelsen av ordet avlivning samt när och hur det bör användas. I utredningens fortsatta uppdrag har ingått att se över jaktlagstiftningen i sin helhet, inbegripet dess systematik (dir. 2024:11). Utredningen redovisade sitt slutbetänkande, En ny viltförvaltningslagstiftning (SOU 2025:125), den 15 januari 2026. Betänkandet har inte remitterats. Det är därför enligt regeringen inte nu lämpligt att göra justeringar i lagtexten kopplat till systematik och termer som har betydelse för jaktlagstiftningen som helhet.

Rätten för annan än jakträttshavaren att spåra och förfölja vilt

Den möjlighet till eftersök för avlivning av djurskyddsskäl som regeringen föreslår är som framgår ovan begränsad till jakträttshavaren. Det kan dock vid vissa tillfällen vara nödvändigt att ge någon annan än jakträttshavaren rätt att genomföra jakten. Enligt 24 d och 23 b §§ jaktförordningen kan den beslutande myndigheten i beslut om skyddsjakt medge att jakten får bedrivas på annans jaktområde när det gäller björn, varg, järv, lo, säl eller örn. Det är dock inte tydligt att det är möjligt att besluta om skyddsjakt för att söka efter, spåra, förfölja och döda vilt av djurskyddsskäl. Regeringen

anser därför att ett förtydligande bör införas i jaktförordningen som möjliggör skyddsjakt av sådana skäl. Det gör det möjligt för den beslutande myndigheten att ge någon annan än jakträttshavaren rätt att genomföra jakten av djurskyddsskäl, till exempel de egna tjänstemännen.

5.3 Anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat

Regeringens förslag

Bemyndigandet i jaktlagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet i fråga om vilt som har fällts ska förtydligas så att anmälningsskyldigheten även gäller vilt som har påskjutits under jakt.

Regeringens bedömning

Det bör i nuläget inte införas något bemyndigande att meddela föreskrifter om en utökad anmälningsskyldighet som syftar till att uppfylla kravet på rapportering i art- och habitatdirektivet respektive fågeldirektivet (de s.k. naturvårdsdirektiven) av undantag från direktivens skydd av arter.

Naturvårdsverket bör få i uppdrag att föreslå hur en anmälningsskyldighet som syftar till att uppfylla naturvårdsdirektivens krav kan utformas.

Utredningens förslag och bedömning

Utredningens förslag och bedömning stämmer delvis överens med regeringens. Utredningen föreslår att det ska införas ett bemyndigande att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet som syftar till att uppfylla naturvårdsdirektivens krav på rapportering av undantag från naturvårdsdirektivens skydd av arter.

Remissinstanserna

En klar majoritet av de remissinstanser som yttrar sig över förslagen och bedömningen, däribland en majoritet av länsstyrelserna, *Naturvårdsverket*, *Djurskyddet Sverige*, *Havs- och vattenmyndigheten*, *Sveriges lantbruksuniversitet*, *Världsnaturfonden WWF* och *World Animal Protection*, tillstyrker förslagen och bedömningen eller har inga invändningar mot dem.

Ett fåtal remissinstanser har synpunkter på förslaget att förtydliga bemyndigandet att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet när det gäller vilt som fällts under jakt. *Statens fastighetsverk* anser att det bör tydliggöras vad som menas med påskjutits eftersom anmälningsskyldigheten annars riskerar att bli för omfattande. *Länsstyrelserna i Blekinge* och *Kronobergs län* anser att med påskjutits bör även förstås att skrämselskott har avlossats. *World Animal Protection* anser att anmälningsskyldigheten även bör omfatta fall där det konstateras att ett vilt har blivit påskjutet vid

ett tidigare tillfälle, dvs. har skottskador från tidigare jakt eller jaktrelaterad brottslighet.

Flera remissinstanser har synpunkter på det föreslagna bemyndigandet att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet i syfte att uppfylla naturvårdsdirektivens krav på rapportering om undantag från skyddet enligt direktiven. *Sveriges jordägareförbund* avstyrker förslaget och anser att det kommer att skapa rättsosäkerhet och en omfattande och komplex administration. Förbundet anser även att det inte krävs att alla arter som omfattas av naturvårdsdirektiven eller Bernkonventionen måste rapporteras. *Svenska jägareförbundet* anser att förslaget till viss del innebär en överimplementering av direktiven och att det är oproportionerligt att varje jaktförsök ska behöva anmälas. *Jägarnas riksförbund* framhåller att genomförandet av EU-direktiv i svensk lagstiftning aldrig får gå längre än vad direktiven kräver och att undantag respektive anpassningar utifrån svenska förutsättningar ska sökas vid alla möjliga tillfällen. *Lantbrukarnas riksförbund* för fram att regleringen av anmälningsskyldigheten måste vara tydlig och möjlig att efterleva för den enskilde.

Advokatsamfundet anser att det inte är lämpligt att införa en omfattande utökning av bemyndigandet att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet eftersom sådana föreskrifter är straffsanktionerade. Samfundet anser även att en långtgående anmälningsskyldighet inte är förenlig med syftet att förenkla jaktens utförande.

Sveriges lantbruksuniversitet anser att det finns skäl att utöka anmälningsskyldigheten mer än vad utredningen föreslår. Universitetet anser att anmälningsplikt även ska gälla bland annat för arter som omfattas av nationella förvaltningsplaner samt för jakt på statens vatten och i Sveriges ekonomiska zon för att öka den i dag bristfälliga kunskapen om jaktens omfattning av olika arter i dessa miljöer.

Ett antal länsstyrelser, bland annat *länsstyrelserna i Stockholms, Värmlands och Örebro län*, påpekar att en utökad anmälningsskyldighet kan bli svår för allmänheten att efterleva i praktiken och att det sannolikt kommer krävas omfattande informationsinsatser. Länsstyrelserna i Värmlands och Örebro län för även fram att förslaget kan få praktiska konsekvenser, särskilt vad gäller anmälningsskyldighet avseende flytt av fågelbon, ägg eller fågelungar. Även *Statens fastighetsverk* ser en problematik med den del av förslaget som rör flytt av fågelbon, ägg och fågelungar. Flera remissinstanser har synpunkter på vad som bör tydliggöras i uppdraget till Naturvårdsverket.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

I 26 § jaktlagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet bland annat när det gäller vilt som har fällts under jakt.

Bemyndigandet avseende vilt som har fällts under jakt har använts för att meddela föreskrifter i 5 a–5 c §§ jaktförordningen som avser anmälningsskyldighet i fråga om älg och kronhjort som har fällts samt stora rovdjur och sälar som har fällts eller påskjutits under jakt. Regeringen instämmer i utredningens bedömning att det finns skäl att tydliggöra bemyndigandet genom att uttryckligen ange att det inte bara gäller vilt som har

fällts, utan även vilt som har påskjutits under jakt. Utredningens förslag i den delen bör därför genomföras.

Statens fastighetsverk anser dock att det bör tydliggöras vad som menas med påskjutits. Även några länsstyrelser har synpunkter på vad som bör förstås med påskjutits. Det finns inte någon definition i jaktlagen eller jaktförordningen av ordet påskjutits. Utredningen bedömer att påskjutning i det här sammanhanget bör avse situationer när skott har avlossats mot vilt med avsikt att fälla det och det inte kan uteslutas att viltet har träffats. Det motsvarar definitionen av påskjutning som gäller vid licensjakt på stora rovdjur enligt 1 kap. 4 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2022:4) om förvaltning av stora rovdjur. Regeringen anser att innebörden av ordet påskjutits är tillräckligt tydlig och att det nu inte finns skäl att använda en annan formulering. Det kan i sammanhanget nämnas att det i utredningens fortsatta uppdrag har ingått att se över jaktlagstiftningen i sin helhet (dir. 2024:11). I det innefattas de ord och begrepp som används. Utredningen har redovisat sitt slutbetänkande, En ny viltförvaltningslagstiftning (SOU 2025:125), den 15 januari 2026.

Enligt artikel 16 i art- och habitatdirektivet och artikel 9 i fågeldirektivet ska medlemsstaterna vartannat respektive varje år rapportera de undantag som gjorts från skyddet av arter till kommissionen. Rapporteringen syftar både till att medlemsstaterna ska kunna bedöma konsekvenserna av sina egna undantag från naturvårdsdirektivens skydd av arter och att kommissionen ska kunna bedöma konsekvenserna av de undantag som gjorts, för de olika medlemsländerna och för EU i stort. Rapporteringen används också som rapportering enligt Bernkonventionen.

De undantag i Sverige som utgörs av myndighetsbeslut, till exempel beslut om skyddsjakt, licensjakt på stora rovdjur och forskningsjakt, anmäls av den beslutande myndigheten till Naturvårdsverket, som enligt 4 § 4 förordningen (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket har ansvar för att anmäla uppgifterna vidare till kommissionen.

En enskild eller en myndighet får i vissa fall göra undantag från direktivens skydd av arter direkt med stöd av jaktlagstiftningen, utan att det har föregåtts av något myndighetsbeslut. De bestämmelser som möjliggör detta är bestämmelserna om skyddsjakt på enskilda initiativ enligt 26 § och bilaga 4 till jaktförordningen, avlivning av vilt av djurskyddsskäl enligt 40 c §, som nu föreslås överföras till jaktlagen, och Polismyndighetens möjlighet till avlivning enligt 9 § jaktlagen. Om tillämpningen av dessa bestämmelser innebär att åtgärden kan anses vara ett undantag från direktivens skydd av arter behöver undantaget rapporteras till kommissionen. Det saknas i dag ett heltäckande system för att få in information om sådana undantag. Regeringen delar därför utredningens bedömning att bemyndigandet att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet i 26 § jaktlagen behöver ses över för att säkerställa att Sverige kan uppfylla direktivens krav på rapportering.

Som utredningen konstaterar är de bedömningar som behöver göras för att närmare reglera anmälningsskyldigheten komplicerade. De har kopplingar till artskyddsregleringen och kan omfatta överväganden som rör påverkan på olika arters bevarandestatus. Naturvårdsverket bör därför ges i uppdrag att ta fram förslag på hur en utökad anmälningsskyldighet bör regleras i jaktförordningen. Det kan inte uteslutas att Naturvårdsverkets redovisning skulle kunna medföra att bemyndigandet bör utformas på ett

något annorlunda sätt än vad utredningen föreslår. Flera remissinstanser har också synpunkter på det föreslagna bemyndigandet och hur det förhåller sig till undantagen och rapporteringskravet i naturvårdsdirektiven. Regeringen anser mot den bakgrunden att det finns skäl att invänta Naturvårdsverkets redovisning innan regeringen går vidare med ett utökat bemyndigande om anmälningsskyldighet.

Regeringen anser vidare, i likhet med flera remissinstanser, att det för jägare och andra är viktigt att det blir så enkelt som möjligt att uppfylla en sådan anmälningsskyldighet. Samtidigt får det inte göras avkall på rapporteringens kvalitet. Detta är omständigheter som bland andra är viktiga att beakta i det kommande uppdraget till Naturvårdsverket. Det finns även andra aspekter som förs fram av remissinstanserna som behöver beaktas i det fortsatta arbetet, som skillnaden mellan jakt på fågel och däggdjur, eventuella praktiska konsekvenser, särskilt vad gäller anmälningsskyldighet avseende flytt av fågelbon, ägg eller fågelungar samt hur långtgående rapporteringsskyldigheten är enligt direktiven.

6 Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon

6.1 Det ska bli tillåtet att jaga på allmänt vatten efter anmälan

Regeringens förslag

Den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES ska efter anmälan få jaga på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om villkor för sådan jakt.

Utredningens förslag

Utredningens förslag stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

En klar majoritet av de remissinstanser som yttrar sig över förslaget, däribland en majoritet av länsstyrelserna, *Havs- och vattenmyndigheten*, *Naturvårdsverket*, *Statens fastighetsverk*, *Statens jordbruksverk*, *Jägarnas riksförbund*, *Svenska jägareförbundet* och *Världsnaturfonden WWF*, tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Länsstyrelsen i Uppsala län ser en risk för överutnyttjande av jaktbart vilt och ökade störningar på grund av jaktturism. Länsstyrelsen anser därför att länsstyrelserna på ett enkelt sätt behöver kunna ta del av antalet anmälda jägare och att jakten ska förenas med krav på återrapportering av

jaktresultatet. Även ett antal andra länsstyrelser vill införa krav på återrapportering. Flera länsstyrelser, liksom *Naturhistoriska riksmuseet*, betonar vidare behovet av att länsstyrelserna vid behov kan reglera jakten.

Havs- och vattenmyndigheten anser att det bör krävas att det vid jakten alltid medföljer en person med god lokalkännedom så att man vet var jakten kan bedrivas för att bytet ska kunna bärgas.

Sveriges jordägareförbund anser att endast personer som är svenska medborgare eller skrivna i Sverige ska ha rätt att jaga på allmänt vatten. Även *Sveriges lantbruksuniversitet* anser att det ska krävas anknytning till Sverige för att jaga på allmänt vatten. Universitetet befarar att förslaget innebär att personer utan koppling till Sverige och utländska företag kan exploatera den svenska skärgården samt ser en risk att jakt sker utan tillräcklig kännedom om svensk jaktlagstiftning, miljö och fauna.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län ser inte skäl att ändra på nuvarande ordning. Länsstyrelsen bedömer det som en säkerhetsrisk om jakt på allmänt vatten görs friare eftersom kunskapskravet för skärgårdsmiljön tas bort. Risken att det sker olyckor ökar på grund av rikoschetter och att man inte är medveten om det friluftsliv som råder inom ett område. Risken ökar särskilt om det ska vara tillåtet för andra EU-medborgare som kanske inte har någon kännedom alls om de speciella förutsättningar som den jakten innebär. Även *Svenska naturskyddsföreningen* motsätter sig att det endast ska krävas en anmälan för att jaga på allmänt vatten. En slopad tillståndsplikt skulle medföra en betydande risk för att jakttrycket ökar på redan känsliga populationer i störningskänsliga områden.

Skälen för regeringens förslag

Jakt på allmänt vatten ska få bedrivas efter anmälan

Vad som är allmänt vatten framgår av 1 § lagen (1950:595) om gräns mot allmänt vattenområde. Enligt bestämmelsen är vattenområde i havet, Vätern, Vättern, Hjälmaren och Storsjön i Jämtland allmänt vatten, om det inte är enskilt vatten på grund av att det hör till fastigheterna enligt samma lag. Allmänt vatten disponeras av staten.

Av 10 § jaktlagen framgår att fastighetsägaren som en huvudregel har jakträtten på den mark som hör till fastigheten. Med mark som hör till fastigheten avses också vattenområden och inte bara de mark- och vattenområden som ingår i registerfastigheten utan också samfälld mark i vilken fastigheten har del, se propositionen Om jaktlag m.m., (prop.1986/87:58 s. 71). Enligt 12 § första stycket har fastighetsägaren även jakträtt på allmänt vatten som gränsar till en fastighets strand, intill etthundra meter från strandlinjen.

Av 12 § andra stycket följer att på annat allmänt vatten liksom på sådana holmar, klippor och skär, som inte hör till något hemman, får jakt bedrivas endast efter särskilt tillstånd. I andra stycket finns även ett bemyndigande för regeringen eller, efter regeringens bestämmande, länsstyrelsen, att genom beslut i det särskilda fallet eller föreskrifter meddela tillstånd till sådan jakt. Av 47 § jaktförordningen framgår att regeringen har bemyndigat länsstyrelsen att fatta sådana beslut och meddela sådana föreskrifter.

Det är enligt regeringens mening angeläget att förbättra förutsättningar för yrkesfisket och underlätta för jägare att jaga på allmänt vatten. Det

finns därför skäl att effektivisera länsstyrelsens hantering av ärenden om jakt på allmänt vatten och att skapa en mer enhetlig tillämpning över landet. Regeringen delar utredningens bedömning att det nuvarande tillståndskravet bör ersättas med ett krav på anmälan som lämpligen kan göras till jaktkortsregistret, som förs av Naturvårdsverket. Några remissinstanser motsätter sig förslaget om att ersätta tillståndsförfarandet med en anmälan och ytterligare andra uttrycker oro för att en slopad tillståndsplikt skulle leda till ett ökat jakttryck på känsliga populationer och ökade störningar och risk för olyckor.

Av Naturvårdsverkets skrivelse till regeringen den 27 oktober 2016, Jakt på allmänt vatten (NV-00115-16 och NV-08120-17, reviderad version), som har överlämnats till utredningen, framgår att en ansökan om jakt på allmänt vatten sällan leder till avslag. Risken för att en slopad tillståndsplikt skulle innebära någon påtaglig påverkan på jakttrycket eller på populationen som helhet torde därför vara liten. Som utredningen framhåller är det dock viktigt att staten även i fortsättningen har kontroll över jaktens omfattning och var jakten bedrivs. Genom att den som vill jaga på allmänt vatten måste anmäla sig till jaktkortsregistret kan länsstyrelserna begära ut uppgifter från jaktkortsregistret och därigenom se bland annat hur många som har anmält sig för jakt i länet. Det kan, som utredningen och flera remissinstanser lyfter fram, finnas behov av att av olika skäl avgränsa jakten i tid eller i ett visst område. På allmänt vatten finns områden som är särskilt sårbara, till exempel områden där det finns kända rastlokaler för fåglar. Det kan även finnas sälskyddsområden och fågelskyddsområden där tillträdesförbud inte gäller hela året men där jakt ändå bör undvikas.

Sammanfattningsvis anser regeringen att tillståndskravet i 12 § jaktlagen bör tas bort och ersättas med en bestämmelse om att jakt ska få bedrivas efter anmälan. För att vid behov kunna avgränsa jakten bör det vidare i 12 § jaktlagen införas ett bemyndigande som ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om villkor för sådan jakt. Sådana föreskrifter eller villkor skulle kunna innefatta krav på återrapportering av jaktresultat som flera länsstyrelser ser ett behov av. De skulle även kunna, om det bedöms nödvändigt, kunna avse krav på att en person med god lokal-kännedom följer med vid jakten. Beslut i det enskilda fallet bör framför allt komma i fråga när det handlar om villkor som ska gälla under en begränsad tid och som behöver tas fram skyndsamt.

Jakt ska få bedrivas av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES

Utredningen anser att jakt efter anmälan ska få bedrivas av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES. Ett antal remissinstanser anser att endast personer som är svenska medborgare eller skrivna i Sverige ska ha rätt att jaga på allmänt vatten, alternativt att det ska krävas anknytning till Sverige för sådan jakt.

Den grundläggande principen om icke-diskriminering inom EU innebär att all diskriminering på grund av nationalitet är förbjuden inom fördragets tillämpningsområde. Förbudet finns i artikel 18 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och innebär att EU-medborgare, som utövar sin rätt att röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat,

ska behandlas på samma sätt som medborgare i den aktuella staten. Enligt EU-domstolens praxis innefattar förbudet även ett förbud mot indirekt diskriminering. Som en följd av detta kan ett krav på bosättning eller annan anknytning till ett visst land, även utan krav på en viss nationalitet, anses utgöra indirekt diskriminering.

Även principen om fri rörlighet för tjänster inom unionen kan bli aktuell i sammanhanget. Enligt artikel 56 i EUF-fördraget är all form av diskriminering av tjänsteföretag och tjänstemottagare förbjuden. Ett krav på bosättning eller närmare anknytning till Sverige för att få jaga på allmänt vatten riskerar att försvåra för företag med verksamhet i Sverige (turistföretag, jaktguider m.fl.) som säljer tjänster till jägare som varken är bosatta i eller har närmare anknytning till Sverige, men även för dessa jägare att köpa sådana tjänster i Sverige.

En inskränkning av den fria rörligheten för tjänster kan godtas om den i enlighet med EU-domstolens praxis kan anses vara motiverad av tvingande skäl av allmänintresse (mål Digibet och Albers mot Westdeutsche Lotterrie GmbH & Co. OHG, C-156/13, EU:C:2014:1756, punkt 22). Av punkt 40 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden framgår att skydd av miljö är ett sådant tvingande skäl av allmänintresse. Även i förhållande till artikel 18 EUF-fördraget har liknande krav ställts upp av EU-domstolen för att en inskränkning av en grundläggande frihet ska accepteras (målen Bickel och Franz, C-274/96, EU:C:1998:563, och mål Rüffer och Pokorná, C-322/13, EU:C:2014:189).

Av Naturvårdsverkets skrivelse Jakt på allmänt vatten framgår att mindre än en procent av all sjöfågeljakt i Sverige bedrivs på allmänt vatten. Enligt länsstyrelserna faller vid sådan jakt ett fåtal fåglar per år och jägare. Naturvårdsverkets bedömning är att intresset för jakt på allmänt vatten, även efter en förändring som innebär att EU- och EES-medborgare uttryckligen tillåts jaga, kommer att vara svagt. Mot den bakgrunden gör regeringen bedömningen att en eventuell ökning av jakten som kan kopplas till EU- eller EES-medborgare inte kan antas ha någon större påverkan på miljön. Regeringen delar därför utredningens bedömning att en bestämmelse, som hindrar EU- och EES-medborgare från att jaga på allmänt vatten för att uppnå målet skydd av miljön, kan ifrågasättas redan av det skälet.

En tillåten inskränkning i EU- och EES-medborgares möjlighet att jaga måste även vara proportionerlig och får inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet. Genom att förslaget innehåller olika kontrollfunktioner, som exempelvis krav på anmälan om jakt och möjlighet att avgränsa jakten i tid eller i ett visst område kan en inskränkning av detta slag inte anses nödvändig. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att jakten ska få bedrivas av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES, utan krav på bosättning eller annan anknytning till Sverige.

Bestämmelsens utformning

Det bör göras en språklig ändring i bestämmelsen genom att holmar och skär ersätts med öar och att ordet hemman ersätts med fastighet. *Länsstyrelsen i Gotlands län* anser att paragrafens första stycke är ottydligt när det gäller vilket område som avses för fastighetsägarens jakträtt.

Regeringen anser dock att paragrafen är tillräckligt tydlig och att det inte finns skäl att använda en annan formulering avseende detta.

6.2 Jakt på säl ska tillåtas i Sveriges ekonomiska zon

Regeringens förslag

Tillämpningsområdet för jaktlagen ska ändras så att lagen i sin helhet blir tillämplig även i Sveriges ekonomiska zon.

Det ska i en ny bestämmelse i jaktlagen anges att det i Sveriges ekonomiska zon är tillåtet att bedriva jakt på säl. Sådan jakt ska efter anmälan få bedrivas av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES.

Bestämmelsen som särskilt anger att viltet är fredat i Sveriges ekonomiska zon ska upphävas.

Det ska i lagen om Sveriges ekonomiska zon införas en bestämmelse som tydliggör att jaktlagen är tillämplig inom zonen.

Utredningens förslag

Utredningens förslag stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

En övervägande majoritet av de remissinstanser som yttrar sig över förslaget, däribland en majoritet av länsstyrelserna, *Havs- och vattenmyndigheten*, *Naturvårdsverket*, *Statens jordbruksverk*, *Jägarnas riksförbund* och *Svenska jägareförbundet*, tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Jägarnas riksförbund och Svenska jägareförbundet anser att all jakt ska tillåtas inom Sveriges ekonomiska zon. Även Havs- och vattenmyndigheten ifrågasätter att jakten begränsas till säl. Myndigheten anser att en sådan artspecifik inriktning avviker från systematiken i jaktlagstiftningen och att jakt i ekonomisk zon kan ha betydelse för fler arter.

Kustbevakningen är tveksam till behovet av jakt på säl, bland annat eftersom sälrar i första hand orsakar skador på fasta fiskeredskap som enligt myndigheten i dagsläget i princip inte förekommer i den ekonomiska zonen. Myndigheten anser även att konsekvenserna av att hela jaktlagen görs tillämplig i zonen bör utredas ytterligare.

Svenska naturskyddsföreningen och *Djurskyddet Sverige* avstyrker förslaget och anser i likhet med Kustbevakningen att det inte finns skäl för jakt på säl eftersom de fiskeredskap som sälrar i första hand orsakar skador på knappt förekommer i ekonomisk zon. Djurskyddet Sverige anser även att jakten är riskabel ur djurskyddsperspektiv och att förslaget kan leda till en ökad risk för jaktbrott. Om jakt ändå tillåts anser förbundet att det är viktigt att återrapportering sker.

Sveriges lantbruksuniversitet avstyrker förslaget och anser att det ska krävas anknytning till Sverige för att jaga inom den ekonomiska zonen.

Universitetet bedömer att förslaget kan leda till att personer utan koppling till Sverige och utländska företag kan exploatera miljön samt en risk att jakt sker utan tillräcklig kännedom om svensk jaktlagstiftning, miljö och fauna.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges ekonomiska zon omfattar enligt 1 § lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon de områden utanför sjöterritoriet som framgår av bilaga 4 till lagen (2017:1272) om Sveriges sjöterritorium och maritima zoner. Den ekonomiska zonen är inte svenskt territorium men Sverige har enligt artikel 56 i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982, som Sverige har undertecknat och ratificerat, suveräna rättigheter att utforska och utvinna, bevara och förvalta levande och icke-levande naturtillgångar i zonen. Vilt är en sådan resurs som omfattas av ensamrätten. Det finns därmed, som utredningen konstaterar, ett folkrättsligt stöd för att Sverige har jurisdiktion över den ekonomiska zonen och rätt att bestämma om jakt i zonen.

I den ekonomiska zonen gäller svensk rätt endast där så särskilt har angetts. Av 1 § andra stycket jaktlagen framgår att jaktlagen gäller i den ekonomiska zonen i de fall som anges särskilt i lagen. I dag gäller endast 3 § jaktlagen i den ekonomiska zonen. I den bestämmelsen anges att viltet är fredat och får jagas endast om det följer av jaktlagstiftningen. Eftersom det inte finns någon bestämmelse i jaktlagstiftningen om rätt att jaga i den ekonomiska zonen innebär det att ingen jakt får bedrivas där.

Jakt efter säl kan på svenskt territorium ske som skyddsjakt eller licensjakt enligt beslut av Naturvårdsverket enligt 23 a–24 §§ jaktförordningen. Även jakt för till exempel forskning- eller utbildningsändamål kan tillåtas enligt 31 §. Allmän jakt på säl är däremot inte tillåten.

Utredningens förslag om att tillåta jakt på säl i den ekonomiska zonen baserar sig på Naturvårdsverkets skrivelse till regeringen den 23 oktober 2017, Jakt i Sveriges ekonomiska zon (NV-08969-16), som har överlämnats till utredningen, där det konstateras att det förekommer skador orsakade av säl på fiskeredskap inom zonen. Enligt skrivelsen orsakar sälars skador för yrkesfisket genom att äta eller skada den fisk som fångas i framför allt redskap som nät och ryssjor, samt genom skador på redskapen som sådana. Det förekommer också att sälar fastnar i redskap och drunknar. Flera remissinstanser menar dock att det inte finns skäl att tillåta jakt på säl i den ekonomiska zonen eftersom de fiskeredskap som sälar i första hand orsakar skador på knappt förekommer där.

Att tillåta jakt på säl i den ekonomiska zonen skulle innebära att sådan jakt skulle kunna genomföras enligt samma förutsättningar som i dag gäller för jakt på säl i andra områden, dvs. huvudsakligen med stöd av ett beslut om licens- eller skyddsjakt. Det innebär att jakten kan riktas till de områden och de tider på året när skador riskerar att uppstå. Även om det, som remissinstanserna menar, inte är vanligt att säl orsakar skador på fiskeredskap förekommer det ändå sådana skador. En möjlighet till jakt i den ekonomiska zonen skulle enligt regeringen vara ett ändamålsenligt redskap för att vid behov minska sådana skador. Regeringen anser dessutom, i likhet med utredningen, att det finns ett principiellt värde i att det finns en laglig möjlighet för en fiskare att skydda sina fiskeredskap även i

den ekonomiska zonen. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att det finns skäl att tillåta jakt efter säl i den ekonomiska zonen.

Regeringen anser i likhet med utredningen att jakten bör kunna upplåtas efter en anmälan till jaktkortsregistret. Genom de uppgifter som lämnas till registret får myndigheterna god överblick över hur omfattade jakten kommer att vara och vem som jagar. Genom att förutsättningarna för licens- och skyddsjakt i den ekonomiska zonen kommer att regleras närmare i besluten anser regeringen vidare att riskerna ur djurskyddsperspektiv och riskerna för jaktbrott som *Djurskyddet Sverige* påtalar kan minimeras. Ett beslut om licens- eller skyddsjakt kan också innehålla krav på återrapportering av jakten.

Flera remissinstanser ifrågasätter varför utredningens förslag enbart omfattar jakt på säl. Remissinstanserna anser att en sådan artspecifik inriktning avviker från systematiken i jaktlagstiftningen och att jakt i ekonomisk zon kan ha betydelse för fler arter. Enligt Naturvårdsverkets skrivelse Jakt i Sveriges ekonomiska zon är det förutom säl främst ejder och alfågel som skulle kunna vara intressanta att jaga i den ekonomiska zonen. Enligt skrivelsen är dock fågeljakt på öppet hav relativt svår att genomföra i praktiken och jakt i den ekonomiska zonen kan innebära större risk för störningar för fåglarna än den kustnära jakten. Vid tidpunkten för Naturvårdsverkets skrivelse omfattades ejder och alfågel av bilaga 1 till jaktförordningen. Sedan 2021 finns ejder och alfågel inte längre med i bilaga 1 och får alltså inte jagas under allmän jakttid. Mot bakgrund av detta och då det inte heller kommit fram några specifika skäl för att tillåta jakt på några andra arter saknas det skäl för att tillåta allmän jakt i den ekonomiska zonen. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att jakten bör begränsas till säl.

Jakten bör, liksom jakt på allmänt vatten, endast få bedrivas av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES. Sveriges lantbruksuniversitet anser att det ska krävas anknytning till Sverige för sådan jakt. I avsnitt 6.1 om jakt på allmänt vatten redogörs för förutsättningarna för att begränsa EU- och EES-medborgares rätt att jaga. Samma bedömning kan göras när det gäller rätten att jaga inom den ekonomiska zonen. EU- och EES-medborgare bör därför ges möjlighet att jaga i Sveriges ekonomiska zon, utan krav på anknytning. Att samma personkrets ges möjlighet att jaga på både allmänt vatten och i den ekonomiska zonen bidrar även till ett mindre komplicerat regelverk samt minskar risken för gränsdragningsproblem avseende vem som får jaga var.

Sammanfattningsvis bör det i jaktlagen införas en ny bestämmelse som anger att jakt på säl i Sveriges ekonomiska zon efter anmälan ska få bedrivas av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES.

Det är vidare lämpligt att jaktlagens regler, till exempel om jaktredskap, ska kunna tillämpas vid jakt i den ekonomiska zonen på samma sätt som på Sveriges territorium. Som utredningen föreslår bör därför 1 § jaktlagen ändras så att lagen i sin helhet blir tillämplig i Sveriges ekonomiska zon. Det innebär även att den del av 3 § jaktlagen som särskilt anger att viltet är fredat i Sveriges ekonomiska zon ska upphävas. Det bör vidare göras ett tillägg i 4 § lagen om Sveriges ekonomiska zon som förtydligar att jaktlagen är tillämplig inom zonen.

Kustbevakningen anser att konsekvenserna av att hela jaktlagen görs tillämplig i zonen bör utredas ytterligare. Regeringen bedömer dock att utredningens analys är tillräcklig för att kunna ta ställning till förslaget.

6.3 Kustbevakningen ska utöva tillsyn över jakt i Sveriges ekonomiska zon

Regeringens förslag

Det ska i jaktlagen anges att Kustbevakningen ska utöva tillsyn över den jakt som bedrivs inom Sveriges ekonomiska zon.

Regeringens bedömning

Vapenlagen bör inte göras tillämplig i den ekonomiska zonen.

Utredningens förslag

Utredningens förslag stämmer delvis överens med regeringens förslag och bedömning. Utredningen föreslår att delar av vapenlagen ska vara tillämplig inom Sveriges ekonomiska zon.

Remissinstanserna

En majoritet av de remissinstanser som yttrar sig över förslagen, däribland en majoritet av länsstyrelserna, *Havs- och vattenmyndigheten*, *Naturvårdsverket*, *Statens jordbruksverk*, *Jägarnas riksförbund* och *Svenska jägareförbundet*, tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Kustbevakningen ställer sig tveksam till uppdraget som tillsynsmyndighet, vilket enligt myndighetens uppfattning inte skulle innebära mer än att kontrollera jaktkort i den ekonomiska zonen. Om myndigheten i ett sådant sammanhang skulle upptäcka andra straffsanktionerade överträdelser påbörjas brottsbekämpande åtgärder direkt utan att myndigheten kan sägas ha någon formell tillsynsverksamhet i det avseendet. Myndigheten förespråkar i stället en tillsynslösning som inte skiljer sig åt i förhållande till jakt på allmänt vatten. Det finns i dagsläget en skyldighet för jägare att visa upp jaktkort för bland annat kustbevakningstjänstemän och polismän. Med Kustbevakningen som specifikt utpekad tillsynsmyndighet kan det till exempel framstå som tveksamt om en jägare skulle vara skyldig att visa jaktkortet för en polisman vid jakt i den ekonomiska zonen. *Länsstyrelsen i Västernorrlands län* anser att Kustbevakningen bör utföra tillsyn även över jakt på allmänt vatten.

Kustbevakningen är vidare tveksam till om Sverige har rätt att reglera användning av vapen i den ekonomiska zonen. Havs- och vattenmyndigheten delar Kustbevakningens tveksamhet och ifrågasätter även vilket behov vapenlagen skulle tillgodose som inte jaktlagens regelverk och sanktioner tillgodoser.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Av 1–3 §§ förordningen (2019:84) med instruktion för Kustbevakningen framgår att Kustbevakningen bland annat har till uppgift att bedriva sjöövervakning till sjöss. Kustbevakningen ska inom ramen för övervakningen självständigt ansvara för eller biträda en annan myndighet med brottsbekämpning och ordningshållning samt bedriva kontroll och tillsyn i enlighet med vad som framgår av särskild författningsreglering. Av 19 § framgår att Kustbevakningens verksamhet bland annat bedrivs inom det geografiska område som anges i 1 kap. 4 och 5 §§ kustbevakningslagen (2019:32), dvs. Sveriges sjöterritorium och inom Sverige maritima zoner där Sveriges ekonomiska zon ingår.

Till Kustbevakningens uppgifter inom den direkta brottsbekämpningen, dvs. den brottsbekämpning där Kustbevakningen har en möjlighet att agera självständigt, hör enligt 3 kap 1 § kustbevakningslagen att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet, ingripa vid misstanke om brott, utreda brott eller beivra brott. Av 3 kap. 2 § framgår att Kustbevakningens direkta brottsbekämpning omfattar brott som rör överträdelser av jaktlagen samt alla brott som har begåtts i Sveriges maritima zoner.

Utredningen bedömer att Kustbevakningen är bäst rustad för att utöva tillsyn över jakt inom Sveriges ekonomiska zon. *Kustbevakningen* ställer sig tveksam till uppdraget och förespråkar en tillsynslösning som inte skiljer sig åt i förhållande till jakt på allmänt vatten.

Som Kustbevakningen för fram i sitt remissvar är tillsynsuppdraget av begränsad omfattning och innebär att tillsynsmyndigheten kontrollerar att den som jagar har fullgjort sin anmälningsskyldighet. Kustbevakningen bedriver redan i dag sjöövervakning inom den ekonomiska zonen och utövar tillsyn över zonen på andra områden. Mot den bakgrunden anser regeringen att det av effektivitetsskäl är lämpligt att Kustbevakningen även bedriver tillsyn över jakt i den ekonomiska zonen. Kustbevakningen är också enligt Naturvårdsverkets skrivelse Jakt i Sveriges ekonomiska zon den myndighet som har bäst operativa resurser för att genomföra tillsyn i det området. Även om det finns en utpekad tillsynsmyndighet är det inte ovanligt att lagstiftningen ställer upp krav som gäller även gentemot andra myndigheter. Vid jakt ska den som jagar enligt 52 § jaktförordningen på uppmaning visa upp sitt jaktkort för bland annat en polisman. Regeringen anser att det är tydligt att detta och eventuella andra krav gäller även om Kustbevakningen är utpekad tillsynsmyndighet.

Kustbevakningens befogenhet att utöva tillsyn över jakt i den ekonomiska zonen bör framgå av jaktlagen. Det bör därför i 42 § första stycket jaktlagen anges att Kustbevakningen utövar tillsyn över att jaktlagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen följs i Sveriges ekonomiska zon.

Utredningen föreslår vidare att vissa delar av vapenlagen, som rör rätten att omhänderta eller beslagta vapen, ska kunna tillämpas i den ekonomiska zonen för att möjliggöra för Kustbevakningen att utöva tillsyn. *Kustbevakningen* och *Havs- och vattenmyndigheten* ifrågasätter dock att Sverige har rätt att reglera användning av vapen i den ekonomiska zonen.

Den ekonomiska zonen är inte svenskt territorium men Sverige har enligt artikel 56 i FN:s havsrättskonvention, som Sverige har undertecknat

och ratificerat, suveräna rättigheter att utforska och utvinna, bevara och förvalta levande och icke-levande naturtillgångar i zonen. Vilt är en sådan resurs som omfattas av ensamrätten. Det finns därmed folkrättsligt stöd för att Sverige har rätt att bestämma om jakt i zonen. Däremot är det enligt regeringen inte klart om det innebär att det finns stöd för att reglera användningen av vapen i zonen. Kustbevakningens tillsynsuppdrag innebär att kontrollera att den som jagar har fullgjort sin anmälningsskyldighet. I sitt uppdrag som tillsynsmyndighet har Kustbevakningen enligt 6 kap. kustbevakningslagen vissa befogenheter, bland annat att preja och borda ett fartyg. Det finns enligt regeringens mening inte något tydligt behov för Kustbevakningen att inom ramen för sitt nya tillsynsuppdrag omhänderta eller beslagta vapen. Om Kustbevakningen vid sin tillsyn misstänker att den som jagar gör sig skyldig till ett jaktbrott där ett jaktreddskap har använts som hjälpmedel, till exempel genom att jaga sjöfågel, har, som Havs- och vattenmyndigheten lyfter fram, Kustbevakningen rätt att under vissa förutsättningar ta jaktreddskapet i beslag. Regeringen anser mot den bakgrunden att det inte finns skäl att göra delar av vapenlagen tillämplig inom Sveriges ekonomiska zon.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län för fram att Kustbevakningen bör utföra tillsyn även över jakt på allmänt vatten. Den frågan har inte varit föremål för utredningens bedömning och regeringen kan därför inte ta ställning till det i det här lagstiftningsärendet.

6.4 Sanktioner när anmälan inte görs

Regeringens förslag

Det ska i jaktlagen införas en straffbestämmelse som innebär att den som med uppsåt eller grov oaktsamhet inte anmäler sig för jakt på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet eller inom Sveriges ekonomiska zon ska kunna dömas till böter.

Utredningens förslag

Utredningens förslag stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

En majoritet av de remissinstanser som yttrar sig över förslaget, däribland en majoritet av länsstyrelserna, *förvaltningsrätterna i Luleå, Malmö och Stockholm, Jönköpings och Östersunds tingsrätter, Havs- och vattenmyndigheten, kammarrätterna i Göteborg och Sundsvall, Naturvårdsverket, Statens jordbruksverk, Jägarnas riksförbund, Svenska jägareförbundet och Åklagarmyndigheten*, tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Svea hovrätt för fram att som förslaget har utformats är den aktuella jakten otillåten utan en anmälan, vilket aktualiserar frågan om jakt i ett sådant fall skulle stå i strid med 3 § jaktlagen och utgöra jaktbrott enligt 43 § första stycket 2 samma lag. Frågan har betydelse för om det finns

tillräckliga skäl för en kriminalisering av en underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldigheten. Andra frågor som inte behandlas är om ansvar för jaktbrott aktualiseras för tredjelandsmedborgare, vilka enligt förslaget inte kan få jakträtt, samt svenska medborgare och andra EES-medborgare som visserligen gjort en anmälan men sedan jagat i strid med förutsättningar som följer av föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av det föreslagna bemyndigandet avseende jakt på allmänt vatten.

Skälen för regeringens förslag

Bestämmelser om straff och annan rättsverkan när det gäller överträdelser av jaktlagstiftningen finns i 43–51 §§ jaktlagen. Med jaktbrott avses vissa gärningar som straffbeläggs i 43 § 1–3. Som jaktbrott räknas enligt andra punkten överträdelser av 3 § jaktlagen som begås med uppsåt eller av oaktsamhet. Enligt 3 § är viltet fredat och får jagas endast med stöd av jaktlagen eller föreskrift eller beslut enligt lagen. Den som gör sig skyldig till jaktbrott ska dömas till böter eller fängelse i högst ett år eller, om brottet är grovt, till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

I 45 § straffbeläggs vissa förfaranden för vilka böter ansetts vara en tillräcklig påföljd (prop. 1986/87:58 s. 90). Första stycket 2 gäller underlåtenhet att anmäla vilt som fålls, statens vilt och viltolyckor om gärningen inte är belagd med straff i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

Utredningen gör bedömningen att den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet inte anmäler jakt på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet eller inom Sveriges ekonomiska zon ska kunna dömas till böter. Ett tillägg föreslås därför i straffbestämmelsen i 45 § första stycket 2. *Svea hovrätt* lyfter frågan om en underlåten ansökan i ett sådant fall skulle kunna stå i strid med 3 § jaktlagen och därför också kan utgöra jaktbrott enligt 43 § 2 samma lag. Om så är fallet har det enligt hovrätten betydelse för om det finns skäl för en kriminalisering enligt 45 § av underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldigheten.

Det är viktigt att staten har kontroll och överblick över jaktens omfattning och var jakten bedrivs. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att en underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldigheten bör vara straffbelagd. Karaktären av överträdelsen liknar de överträdelser som i dag straffbeläggs i 45 § första stycket 2. Mot bakgrund av detta anser regeringen att det finns skäl att göra ett tillägg i den bestämmelsen på det sätt som utredningen föreslår. Som *Svea hovrätt* påpekar skulle en underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldigheten även kunna vara ett jaktbrott enligt 43 § 2. I det sammanhanget konstaterar regeringen att konkurrensfrågan, liksom vid andra fall när det är fråga om överlappande straffbestämmelser, ytterst får avgöras i rättstillämpningen. Utgångspunkten är att domstolen bör välja den lösning som utifrån omständigheterna i det enskilda fallet framstår som mest följdriktig och rimlig (se NJA 2013 s. 397 p. 16). Om det enbart är fråga om en överträdelse av anmälningsskyldigheten bör det, oavsett om brottet rubriceras som ett jaktbrott enligt 43 § eller ett brott enligt 45 § första stycket 2, i regel vara fråga om ett brott på bötesnivå.

Regeringen konstaterar vidare att konstruktionen i jaktlagen som innebär att överträdelser av fredningsbestämmelsen i 3 § är straffbara är otyd-

lig och därför generellt sett medför en risk för dubbelkriminalisering (jfr NJA 2008 s. 376). I utredningens fortsatta uppdrag har ingått att utreda vad som bör gälla i fråga om brott mot fredningsbestämmelsen i 3 § och att se över den straffrättsliga regleringen i jaktlagstiftningen i sin helhet (dir. 2024:11). Utredningen har redovisat sitt slutbetänkande, En ny viltförvaltningslagstiftning (SOU 2025:125), den 15 januari 2026.

Frågan om hur ansvar för jaktbrott aktualiseras för tredjelandsmedborgare eller svenska medborgare och andra EU- eller EES-medborgare som visserligen gjort en anmälan men sedan jagat i strid med förutsättningar som följer av sådana föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av det föreslagna bemyndigandet avseende jakt på allmänt vatten får avgöras i rättstillämpningen.

En förutsättning för att en straffrättslig påföljd ska kunna dömas ut för överträdelse av jaktlagstiftningen inom Sveriges ekonomiska zon är att svensk domstol är behörig att döma över brott mot jaktlagen som har begåtts inom zonen samt att Åklagarmyndigheten har möjlighet att väcka åtal för sådana brott. Svensk domstol är enligt 2 kap. 3 § brottsbalken behörig att döma över brott som har begåtts utanför Sverige i vissa särskilt angivna fall. När det gäller brott enligt jaktlagen som har begåtts inom Sveriges ekonomiska zon är svensk domstol behörig även om det inte finns domsrätt enligt 2 kap. 3 § brottsbalken. Det anges i 51 a § jaktlagen. Av 2 kap. 7 § brottsbalken framgår att åtal för sådana brott som huvudregel endast får väckas om åtalsförordnande har meddelats i enlighet med 2 kap. 8 §. Enligt den bestämmelsen är det riksåklagaren som beslutar om åtalsförordnande om inte annat är särskilt föreskrivet. Åtal för brott mot jaktlagen begångna inom den ekonomiska zonen kan därmed väckas av åklagare, men som huvudregel krävs att ett åtalsförordnande har meddelats av riksåklagaren.

7 Sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ärenden som rör stora rovdjur

Regeringens förslag

Sekretess ska gälla hos Naturvårdsverket eller en länsstyrelse i ett ärende om jakt på björn, varg, järv, lo eller kungsörn och i ett ärende om ersättning för skada orsakad av ett sådant djur för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lider annat allvarligt men.

Sekretessen i en allmän handling ska gälla i högst tjugo år.

Utredningens förslag

Utredningens förslag stämmer delvis överens med regeringens. Utredningen föreslår att sekretessen enbart ska omfatta ärenden om jakt på varg

samt ärenden om ersättning för skada orsakad av varg. Utredningen föreslår även att bestämmelsen ska utformas med ett rakt skaderekvisit.

Remissinstanserna

En majoritet av de remissinstanser som yttrar sig över förslaget, däribland *Advokatsamfundet*, en majoritet av länsstyrelserna, *Havs- och vattenmyndigheten*, *Naturvårdsverket*, *Lantbrukarnas riksförbund*, *Svenska jägareförbundet*, *Sveriges lantbruksuniversitet* och *Världsnaturfonden WWF*, tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Ett antal remissinstanser, bland annat flera länsstyrelser, *Svenska jägareförbundet*, *Jägarnas riksförbund* och *Sveriges jordägareförbund* anser att sekretessens räckvidd bör utvidgas till att inkludera jakt på fler eller alla stora rovdjur. *Länsstyrelserna i Stockholms, Västmanlands och Örebro län* anser att jakt på andra stora rovdjur i många fall är lika konfliktfylld och kan medföra motsvarande säkerhetsrisker som jakt på varg, både för deltagare och tamdjursägare. Flera länsstyrelser, bland annat *länsstyrelserna i Uppsala och Västra Götalands län*, för fram att hot om våld förekommer även vid jakt efter lodjur och att lodjursjakten sällan har samma grad av organisation som vargjakten vilket gör att enskilda jägare är mer utsatta. Länsstyrelsen i Uppsala län samt bland annat *Svenska jägareförbundet* för även fram att det med stor sannolikhet finns en relativt stor överlappning mellan de som jagar olika rovdjur. Det skulle kunna utnyttjas genom att begära ut uppgifter gällande jakt efter andra rovdjur för att nå personer som bedriver jakt efter varg.

Länsstyrelsen i Hallands län anser att det finns skäl att införa sekretess i vissa typer av ärenden avseende varg, men inte i ärenden som rör licensjakt där myndighetens beslut bygger på ett frivilligt deltagande. I sådana ärenden anser länsstyrelsen att offentlighetsprincipen väger tyngre än behovet av sekretess.

Kammarrätten i Sundsvall bedömer att det skulle vara en mer ändamålsenlig lagteknisk lösning att bestämmelsen omfattar all licens- och skyddsjakt och att dess räckvidd i stället begränsas genom skaderekvisitet.

Naturvårdsverket anser att det behöver tydliggöras att bestämmelsen omfattar situationer där varg fällt av ett tamdjurs ägare eller vårdare för att skydda tamdjuret. *Naturvårdsverket* anser även att sekretessens räckvidd bör utvidgas till andra sammanhang där uppgifter om enskilda avseende jakt på varg förekommer hos verket och länsstyrelserna. Även ett antal andra remissinstanser, bland annat *Havs- och vattenmyndigheten*, *Svenska jägareförbundet* och *Sveriges jordägareförbund*, anser att sekretessens räckvidd ska utökas genom att till exempel omfatta fler myndigheter.

Ett antal remissinstanser, däribland *Svenska jägareförbundet*, *Sveriges jordägareförbund*, *Sveriges lantbruksuniversitet*, *Lantbrukarnas riksförbund* och flera länsstyrelser anser att sekretessens styrka bör regleras av ett omvänt skaderekvisit i stället för ett rakt. *Länsstyrelsen i Skåne län* för fram att det finns ett stort intresse från allmänheten att ta del av jägares personuppgifter och att det numera knappast förekommer att enskilda initierar skyddsjakt efter varg. Många som fått tamdjur skadade vittnar också om otureliga telefonsamtal och objudna gäster.

Lantbrukarnas riksförbund anser att det inte finns något allmänintresse av att få ta del av uppgifter om vem som har ansökt om skyddsjakt eller deltar i licensjakt eller vem som har ansökt om ersättning för skador eftersom dessa uppgifter inte bidrar till en ökad förståelse för myndigheternas beslut eller processer. Lantbrukarnas riksförbund för även fram att det med ett rakt skaderekvisit kan vara svårt för de tillämpande myndigheterna att bedöma om ett utlämnande kan antas leda till men för den enskilde utan att ha kännedom om identiteten hos den som begär ut handlingen eller syftet med begäran. Även *Naturvårdsverket* för fram att ett rakt skaderekvisit kan vara svårt att tillämpa eftersom verket i regel inte får kännedom om rapporter om jaktsabotage eller liknande som kan ha drabbat jägare. De uppgifterna finns främst hos de brottsbekämpande myndigheterna.

Svenska rovdjursföreningen och *Länsstyrelsen i Värmlands län* anser att det inte finns behov av sekretess. Svenska rovdjursföreningen anser att det finns ett allmänintresse av att kunna få insyn i ärenden om jakt på skyddade arter och att det redan finns tillräckliga generellt tillämpliga bestämmelser om skydd för personuppgifter som kan åberopas även i dessa ärenden vid behov.

Skälen för regeringens förslag

Regleringen om offentlighet och sekretess

Enligt 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen har var och en rätt att ta del av allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar får bara inskränkas om det är påkallat av hänsyn till vissa särskilt angivna intressen, bland annat skyddet för enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden. Inskränkningar i offentlighetsprincipen ska noga anges i en särskild lag eller i annan lag till vilken den lagen hänvisar (2 kap. 2 § tryckfrihetsförordningen). Den särskilda lag som åsyftas är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Sekretess innebär ett förbud att röja en uppgift, oavsett om det sker muntligen, genom utlämnande av en handling eller på något annat sätt (3 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen). En sekretessbestämmelse består i regel av tre huvudsakliga rekvisit som anger sekretessens föremål, räckvidd och styrka. Sekretessens föremål är den information som kan hemlighållas och anges i lagen genom ordet ”uppgift” tillsammans med en precisering av uppgiftens art, till exempel uppgift om en enskilds personliga förhållanden. En sekretessbestämmelses räckvidd bestäms vanligen genom att det i bestämmelsen preciseras att sekretessen för de angivna uppgifterna bara gäller i en viss typ av ärenden, i en viss typ av verksamhet eller hos en viss myndighet. Sekretessens styrka bestäms normalt med hjälp av s.k. skaderekvisit, där det görs skillnad mellan raka och omvända skaderekvisit. Med ett rakt skaderekvisit är utgångspunkten att uppgifterna är offentliga och att sekretess bara gäller om det kan antas att en viss skada uppkommer om uppgiften röjs. Det omvända skaderekvisitet har den omvända utgångspunkten, dvs. det uppställer sekretess som huvudregel. Vid ett omvänt skaderekvisit gäller alltså sekretess om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att viss skada uppstår.

Ett rakt skaderekvisit innebär att skadebedömningen i huvudsak ska göras med utgångspunkt i själva uppgiften. Om uppgiften är sådan att den genomsnittligt sett måste betraktas som harmlös, ska den normalt inte anses omfattas av sekretess. Endast om det av omständigheterna framgår att en sådan uppgift kan vara känslig i det enskilda fallet behöver en noggrannare sekretessprövning göras. Om uppgiften däremot typiskt sett är känslig, är utgångspunkten att uppgiften omfattas av sekretess, se propositionen Sekretess hos två kommissioner (prop. 2021/22:235 s. 10) och propositionen Offentlighets- och sekretesslag (prop. 2008/09:150 s. 348).

Behovet av sekretess

Det har inom ramen för utredningens undersökning om förekomsten av jaktsabotage kommit fram att hot, trakasserier och skadegörelse riktas mot jägare och är överrepresenterat vid jakt på stora rovdjur, särskilt varg. Hot och trakasserier förekommer bland annat i sociala medier, via e-post och telefon samt vid konfrontationer under jakten. I mer allvarliga fall har enskilda sökts upp och hotats i hemmet. Skadegörelse på bland annat fordon har kopplats till jakt på varg. Det förekommer även att personer som har ansökt om skyddsjakt eller anmält rovdjursangrepp på tamdjur hotas. Vidare finns det uppgifter om att personer väljer att inte ansöka om skyddsjakt eller anmäla rovdjursangrepp samt att jägare väljer att avstå från jakt på varg på grund av rädsla för hot, trakasserier och skadegörelse.

Utredningen bedömer med hänsyn till detta att uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden om jakt på varg är känsliga för enskilda med hänsyn till risken att utsättas för skada eller lida allvarligt men. Detsamma gäller i ärenden om ersättning för skada orsakad av varg eftersom sådana ärenden bygger på att ett tamdjurs ägare eller vårdare har anmält ett angrepp. Utredningen bedömer dock att det i dagsläget inte är motiverat att införa sekretessbestämmelser i sådana ärenden som rör andra djur än varg.

Det är enligt regeringens mening en förutsättning för en väl fungerande viltförvaltning att det finns aktiva och motiverade jägare som kan genomföra både licens- och skyddsjakt och att de kan göra det utan risk för att bli hotade och trakasserade. Om jägare inte vågar vidta nödvändiga åtgärder finns en risk för ännu större problem med skador, rädsla och minskad acceptans för rovdjur i landskapet.

Utredningen ger ett tydligt stöd för att jägare och tamdjursägare eller vårdare som anmäler rovdjursangrepp inte sällan utsätts för hot och trakasserier. Regeringen ser särskilt allvarligt på att det förekommer uppgifter om att enskilda har sökts upp i hemmet. Flera remissinstanser bekräftar den bilden som utredningen ger. Mot den bakgrunden anser regeringen att det är tydligt att uppgifter om enskildas personliga förhållanden i dessa sammanhang är känsliga för enskilda med hänsyn till risken att utsättas för hot eller våld eller lida annat allvarligt men, till exempel i form av skadegörelse på egendom.

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att risken för att utsättas för hot och trakasserier är särskilt tydlig vid ärenden kopplade till varg. Flera remissinstanser för dock fram att jakt på andra stora rovdjur i många fall är lika konfliktfyllda och kan medföra motsvarande säkerhetsrisker som jakt på varg, både för deltagare och tamdjursägare. Några remiss-

instanser för även fram att det med stor sannolikhet finns en relativt stor överlappning mellan de som jagar olika rovdjur. Det skulle enligt remissinstanserna kunna utnyttjas genom att begära ut uppgifter gällande jakt efter andra stora rovdjur för att nå personer som bedriver jakt på varg.

Regeringen bedömer mot den bakgrunden att risken för att jägare och tamdjursägare utsätts för hot även vid jakt på andra stora rovdjur framstår som stor. Det finns därför enligt regeringens mening ett behov av att kunna skydda uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden om jakt på samtliga stora rovdjur samt om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur.

Svenska rovdjursföreningen menar att det redan finns tillräckliga bestämmelser om skydd för personuppgifter som vid behov kan återopas i dessa ärenden. Det finns inga specifika bestämmelser om sekretess för uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden om jakt på stora rovdjur eller om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur. Däremot finns det ett minimiskydd för vissa typer av uppgifter som följer av 21 kap. offentlighets- och sekretesslagen och som gäller i hela den offentliga förvaltningen. Den bestämmelse som framför allt skulle kunna vara relevant är 21 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen. Enligt den bestämmelsen gäller sekretess för uppgift som kan användas för att komma i kontakt med en enskild samt för motsvarande uppgifter om den enskildes anhöriga, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lida annat allvarligt men om uppgiften röjs. Bestämmelsen innehåller ett kvalificerat rakt skaderekvisit och det krävs särskilt mycket för att sekretess ska gälla. Vidare är bestämmelsen enbart avsedd att ge skydd i de fall den enskilde är förföljd, se propositionen Sekretessfrågor – Skyddade adresser m.m. (prop. 2005/06:161 s. 54). Det finns alltså endast ett mycket begränsat skydd för uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden om jakt på stora rovdjur eller om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur. Regeringen anser att detta skydd inte är tillräckligt och att det därför behöver införas en specifik bestämmelse till skydd för enskilda i sådana ärenden.

Behovet av sekretess väger tyngre än intresset av insyn

Behovet av sekretess måste alltid vägas mot behovet av insyn i den aktuella verksamheten. En grundläggande utgångspunkt är att myndigheternas verksamhet så långt som möjligt ska bedrivas i öppna former. Behovet av insyn är särskilt stort i offentlig verksamhet som innehåller inslag av myndighetsutövning. Hit hör ärenden om till exempel licens- och skyddsjakt samt om ersättning för viltskada på egendom. Det finns alltså ett stort intresse av insyn i sådana ärenden. Samtidigt är intresset av att skydda enskilda från hot, trakasserier och skadegörelse mycket starkt. Därtill gäller behovet av sekretess endast uppgifter som kan identifiera en enskild. Regeringen anser, i likhet med både utredningen och *Lantbrukarnas riksförbund*, att behovet för allmänheten att få ta del av uppgifter om vem som har ansökt om skyddsjakt eller deltar i licensjakt eller vem som har ansökt om ersättning för skador inte är så starkt. I sådana ärenden är i regel andra uppgifter än personuppgifter centrala för myndigheternas bedömningar. De flesta uppgifter i sådana ärenden skulle alltså inte

omfattas av sekretess. Det innebär i sin tur att möjligheterna att granska myndigheternas arbete och bedömningar i dessa ärenden inte begränsas i någon större utsträckning om personuppgifter inte lämnas ut. Sammantaget bedömer regeringen att skälen för sekretess väger tyngre än intresset av insyn.

Sekretessens föremål

De uppgifter som behöver skyddas är sådana som kan leda till att en enskild som förekommer i ärenden om jakt på stora rovdjur eller ansöker om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur identifieras eller kontaktas. Det kan exempelvis röra sig om uppgifter om namn, personnummer och kontaktuppgifter.

I ärenden om skyddsjakt efter ansökan av enskild finns uppgifter om sökandens namn, personnummer och fullständiga kontaktuppgifter, dvs. adress, telefonnummer och e-postadress. Ibland utses en jaktledare och då förekommer även uppgifter om dennes namn, personnummer och fullständiga kontaktuppgifter i ärendet. Sådana uppgifter om jaktledaren finns även i ärenden om skyddsjakt på myndighetens initiativ och licensjakt. Om ett rovdjur fälls under jakten förs även motsvarande uppgifter för den som fällt rovdjuret in i ärendet. Det kan inte heller uteslutas att det i dessa ärenden även förekommer uppgifter om andra jägare som ska delta i jakten. I ett ärende om ersättning för skada på grund av rovdjursangrepp finns uppgifter om namn och personnummer och fullständiga kontaktuppgifter till den sökande. Samma sak gäller ärenden där ett tamdjurs ägare eller vårdare anmäler att ett rovdjur har fällts för att skydda tamdjur. Sekretessen bör därför gälla för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som gör det möjligt att identifiera en enskild.

Sekretessens räckvidd

Behovet av sekretess grundar sig i en hotbild mot enskilda kopplad till jakt på stora rovdjur och anmälningar av skada orsakad av stora rovdjur. Sekretessen bör därför omfatta sådana ärenden där det förekommer uppgifter om enskildas personliga förhållanden. Exempel är ärenden om licens- eller skyddsjakt enligt 7 § jaktlagen, 23 a–23 d och 24–24 e §§ jaktförordningen samt ärenden om ersättning för viltskada på egendom enligt vilt-skadeförordningen (2001:724) och 18–35 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2018:1) om bidrag och ersättningar för viltskador.

Naturvårdsverket anser att det bör tydliggöras att sekretessen även omfattar uppgifter i ärenden om jakt där ett rovdjur fällts av ett tamdjurs ägare eller vårdare för att skydda tamdjuret enligt 28–28 d § jaktförordningen. Med jakt avses i 2 § jaktlagen bland annat att fanga eller döda vilt. Ärenden om jakt omfattar alltså även sådana ärenden där ett tamdjurs ägare eller vårdare anmäler att ett rovdjur fällts för att skydda tamdjur.

Regeringen anser, till skillnad från *Kammarrätten i Sundsvall*, att bestämmelsen inte bör utformas så att sekretessen omfattar ärenden om licens- och skyddsjakt även på andra djur än de stora rovdjuren och att dess räckvidd i stället begränsas genom skaderekvisitet. En sådan lagteknisk lösning skulle innebära att sekretessens räckvidd blir för stor då det inte har kommit fram några skäl för att uppgifter om enskildas

personliga förhållanden i ärenden om jakt på andra djur än stora rovdjur behöver skyddas.

Regeringen anser mot denna bakgrund att sekretessen ska gälla för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ärenden om jakt på stora rovdjur och i ärenden om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur. Den beskrivna typen av ärenden förekommer hos Naturvårdsverket och länsstyrelserna. Sekretessen bör därför som utredningen föreslår gälla hos dessa myndigheter. Flera remissinstanser anser att sekretessens räckvidd ska utökas på olika sätt utöver vad som har övervägts av utredningen, bland annat till andra sammanhang hos Naturvårdsverket och länsstyrelserna eller genom att gälla även hos andra myndigheter. Det saknas dock underlag för att i detta lagstiftningsärende överväga sekretess i ytterligare sammanhang eller hos fler myndigheter.

Sekretessens styrka

När det gäller sekretessens styrka anser utredningen att den nya bestämmelsen bör utformas med ett rakt skaderekvisit, vilket innebär en presumtion för offentlighet. Flera remissinstanser anser dock att bestämmelsen bör utformas med ett omvänt skaderekvisit, med presumtion för sekretess.

Sekretessbestämmelser till skydd för uppgifter om enskildas förhållanden i en verksamhet som avser myndighetsutövning utformas vanligtvis med ett rakt skaderekvisit, se exempelvis propositionen Effektivare åtgärder mot spridning av terrorisminnehåll online (prop. 2022/23:71 s. 37). Vid ett rakt skaderekvisit görs skadeprövningen i huvudsak med utgångspunkt i själva uppgiften. I de flesta fall behöver skadeprövningen då inte knytas till den enskilde, utan det avgörande är i stället om uppgiften som sådan är av sådan art att ett utlämnande typiskt sett skulle kunna medföra skada för det intresse som skyddas av bestämmelsen (se prop. 2008/09:150 s. 348). När det gäller det omvända skaderekvisitet kan det användas, förutom för att skydda uppgifter som i sig är särskilt känsliga, då uppgifter förekommer i ett känsligt sammanhang.

I aktuellt fall utgår uppgifterna i sig ofta av mer harmlösa uppgifter men det förhållandet att de förekommer i ett ärende om jakt på stora rovdjur eller om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur kan innebära att en person blir föremål för en hotbild och därför vara känsligt. Regeringen bedömer därför att det är tveksamt om uppgifter om enskildas personliga förhållanden i sådana ärenden skulle få ett tillräckligt starkt skydd med ett rakt skaderekvisit. Regeringen gör i stället bedömningen att en uppgift om vem som förekommer i ärenden om jakt på stora rovdjur eller om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur som utgångspunkt bör vara sekretessbelagd. En sådan uppgift bör endast lämnas ut om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lider annat allvarligt men. Regeringen anser därför till skillnad från utredningen, men i likhet med flera remissinstanser, att bestämmelsen bör utformas med ett omvänt skaderekvisit.

Sekretessens längd

Uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ett ärende om jakt på stora rovdjur eller om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur är som

känsligast i nära anslutning till att uppgiften har tillkommit. Det gäller särskilt i situationer där beslut om jakt ännu inte har fattats eller beslutad jakt inte har genomförts, eftersom det då finns möjlighet att genom hot eller skadegörelse hindra att en ansökan om jakt fullföljs eller att beslutad jakt genomförs. Samtidigt kan det inte uteslutas att uppgiften är känslig även en tid efter att ärendet har tappat sin aktualitet. Regeringen delar därför utredningens bedömning att det framstår som lämpligt med en sekretesstid på 20 år.

Bestämmelsens placering

Den nya bestämmelsen om skydd för enskilds personliga förhållanden i ärenden om jakt på stora rovdjur och om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur är inte lämplig att placera under någon av de samlande rubrikerna i den femte avdelningen i offentlighets- och sekretesslagen. Det är därför mest lämpligt att placera bestämmelsen i 40 kap. som gäller sekretess till skydd för enskild hos övriga myndigheter och i övriga verksamheter. Bestämmelsen passar dock inte in under någon av de befintliga rubrikerna i 40 kap. Den nya sekretessbestämmelsen bör därför placeras under den nya rubriken ”Ärenden om jakt på stora rovdjur och om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur”.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör inte inskränkas

Sekretess innebär såväl handlingssekretess som tystnadsplikt. Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsgrundlagen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen har som huvudregel företräde framför tystnadsplikten. Det kan alltså vara tillåtet att lämna en muntlig uppgift för publicering, trots att uppgiften omfattas av sekretess. I vissa fall kan bestämmelser om tystnadsplikt genom offentlighets- och sekretesslagen ges företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter.

Uppgifter som hänför sig till jaktkortsregistret och jägarexamensregistret omfattas av tystnadsplikt, men tystnadsplikten gäller inte framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter (18 kap. 19 § offentlighets- och sekretesslagen). Inte heller uppgifter om enskilda i ärenden om jakt på stora rovdjur eller om ersättning för skador orsakade av stora rovdjur bör ha företräde framför rätten att muntligen meddela och offentliggöra uppgifter.

8 Personuppgiftsbehandling

Regeringens bedömning

Det behövs inte någon ytterligare reglering för den personuppgiftsbehandling som kommer att ske till följd av förslagen. Den generella reglering som finns i EU:s dataskyddsförordning tillsammans med övriga bestämmelser om dataskydd är tillräcklig.

Utredningens bedömning

Utredningens bedömning stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte några synpunkter på bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning

Behandling av personuppgifter till följd av förslagen

Föreslagen om att enskilda ska tillåtas att jaga på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon efter anmälan (avsnitt 6.1 och 6.2) kan komma att medföra en viss utökad insamling av personuppgifter hos Naturvårdsverket och länsstyrelserna. De personuppgifter som kommer att samlas in är främst namn och kontaktuppgifter till de personer som anmäler sig för jakt. Den insamling som kommer ske bör dock inte innebära någon större utökning av den behandling av personuppgifter som i dag sker hos myndigheterna vid ansökan och beslut om jakt på allmänt vatten.

Ett rättsligt skydd för den enskildes personliga integritet finns i regeringsformen, i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (EU:s dataskyddsförordning) och i nationella författningar som reglerar behandling av personuppgifter, bland annat lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen).

Enligt 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen är var och en gentemot det allmänna skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Regeringen anser att de uppgifter som kan komma att samlas in med anledning av förslagen om jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon inte kommer att medföra ett sådant betydande intrång i den personliga integriteten som avses i 2 kap. 6 § regeringsformen. Det är heller inte fråga om uppgifter som rör personliga egenskaper, sociala förhållanden eller privatpersoners ekonomi. Behandlingen måste oavsett detta vara förenlig med tillämpliga bestämmelser om dataskydd.

Bestämmelser om dataskydd som aktualiseras

För att en behandling av personuppgifter ska vara tillåten krävs att någon av de rättsliga grunder som anges i artikel 6 i EU:s dataskyddsförordning är tillämplig. Av särskilt intresse för myndigheters verksamhet är artikel 6.1 c som gäller när behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse och artikel 6.1 e som gäller när behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning.

Av artikel 5 framgår därutöver ett antal grundläggande principer som gäller för all behandling av personuppgifter. Personuppgifter ska behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt samt vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas.

Personuppgifter som samlats in för ett visst ändamål får som huvudregel inte behandlas för något annat ändamål som är oförenligt med det ursprungliga ändamålet, den så kallade finalitetsprincipen. Undantag gäller dock om behandlingen grundar sig på rättslig reglering (artiklarna 5.1 b och 6.4).

Artiklarna 5 och 6 är grundläggande och kumulativa, vilket innebär att någon av de rättsliga grunderna i artikel 6 måste vara tillämplig samtidigt som samtliga principer i artikel 5 ska följas. Av artikel 6.3 följer att den rättsliga grunden, vid behandling enligt artikel 6.1 c och e, ska fastställas i unionsrätten eller i nationell rätt. Syftet med behandlingen ska i sin tur fastställas i den rättsliga grunden eller, i fråga om behandling enligt artikel 6.1 e, vara nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning.

Artikel 6.1 e kompletteras i Sverige av 2 kap. 2 § dataskyddslagen som anger att den lagliga grunden i artikeln kan användas för behandlingar som är nödvändiga för att utföra en uppgift av allmänt intresse som följer av lag eller annan författning, av kollektivavtal eller av beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning, eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning enligt lag eller annan författning. I förarbetena till bestämmelsen förtydligas att alla uppgifter som riksdagen eller regeringen gett i uppdrag åt statliga myndigheter att utföra är av allmänt intresse. Om uppgifterna inte vore av allmänt intresse skulle myndigheterna inte ha ålagts att utföra dem, se propositionen Ny dataskyddslag (prop. 2017/18:105 s. 56–57).

Tillämpning av de generella bestämmelserna om dataskydd

Naturvårdsverket och länsstyrelserna behöver ha kunskap om bland annat hur många som anmält sig för jakt för att kunna bedöma jaktens omfattning och var jakten bedrivs eller om jakten behöver avgränsas på olika sätt. Myndigheterna behöver även ha kunskap om vilka som anmält sig för jakt, bland annat för att det ska vara möjligt att utöva tillsyn över anmälnings-skyldigheten. Regeringen bedömer därför att den personuppgiftsbehandling som förslagen medför är nödvändig för att fullgöra uppgifter av allmänt intresse. Behandlingen sker därmed med stöd av artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning, som utgör den lagliga grunden vid uppgifter av allmänt intresse eller myndighetsutövning. De rättsliga grunderna för behandlingen följer av bestämmelser i jaktlagstiftningen.

De behandlande myndigheterna blir enligt EU:s dataskyddsförordning personuppgiftsansvariga för behandlingen. Det är myndigheternas uppgift att i den egenskapen, säkerställa att varje behandling av personuppgifter sker i enlighet med principerna i artikel 5 i förordningen.

Det integritetsintrång som behandlingen av personuppgifterna kan innebära får anses proportionerligt. Behandlingen kommer inte sträcka sig längre än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet att kunna bedöma jaktens omfattning och var jakten bedrivs eller om jakten behöver avgränsas. Behandlingen avser vidare personuppgifter av samma typ och för i allt väsentligt samma ändamål som myndigheterna utför i dag. Det kommer heller inte vara fråga om någon betydande ökning av mängden personuppgifter som behandlas jämfört med i dag.

Regeringen bedömer sammantaget att det finns stöd i det generella data-skyddsregelverket för den behandling av personuppgifter som förslagen kan komma att medföra. Det behöver därmed inte införas några ytterligare bestämmelser för att möjliggöra behandlingen.

9 Ikraftträdande

Regeringens förslag

Författningsförslagen ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

En majoritet av remissinstanserna har inte några särskilda synpunkter på förslaget.

Naturvårdsverket anser att förslaget kan vara genomförbart men ser samtidigt att det kan finnas fördelar med att författningsförslagen träder i kraft samtidigt som kommande författningsförslag från slutbetänkandet. Det skulle kunna möjliggöra ökad regelförenkling med systemövergripande förtydliganden och administrativa fördelar, exempelvis rörande framtagande av vägledning.

Svenska naturskyddsföreningen menar att det är av stor vikt att jakt på allmänt vatten regleras genom föreskrifter baserade på olika vattenområdets känslighet och behov. Föreningen anser att länsstyrelserna därför bör ges uppdrag att ta fram sådana föreskrifter innan förslaget om lättnader i förprovningen av jakt på allmänt vatten träder i kraft.

Skälen för regeringens förslag

När det gäller lagstiftning som rör jakt är det lämpligt att nya och ändrade bestämmelser träder i kraft vid ett halvårsskifte eftersom de då börjar att gälla i samband med att ett nytt jaktår inleds. Att låta förslagen träda i kraft i samband med ett nytt jaktår bör skapa bättre förutsättningar för både myndigheter och enskilda att tillämpa och följa det jakträttsliga regelverket, jämfört med en situation där ändringarna träder i kraft mitt i ett jaktår. Tidpunkten för ikraftträdande bör också väljas så att myndigheter och enskilda har en rimlig tid att förbereda sig från det att beslut är fattat till dess ändringarna träder i kraft.

Naturvårdsverket anser att det kan finnas fördelar med att författningsförslagen träder i kraft samtidigt som kommande författningsförslag från utredningens slutbetänkande. Slutbetänkandet, En ny viltförvaltningslagstiftning (SOU 2025:125), redovisades den 15 januari 2026. Det har inte remitterats. Det är därför svårt att förutsäga när de författningsförslag som föreslås i det betänkandet kan träda i kraft. De författningsförslag som regeringen nu föreslår syftar till att förenkla jakten. Det är enligt reger-

ingen önskvärt att syftet uppnås så snart som möjligt. Regeringen bedömer vidare att de författningsförslag som nu föreslås är tillräckligt avgränsade från de frågor som omfattades av utredningens fortsatta uppdrag för att de utan större nackdelar ska kunna träda i kraft innan kommande författningsförslag.

Svenska naturskyddsföreningen menar att länsstyrelserna bör ges i uppdrag att ta fram föreskrifter om jakt på allmänt vatten innan författningsförslaget om sådan jakt träder i kraft. Regeringen bedömer i avsnitt 6.1 att risken för att en slopad tillståndsplikt för jakt på allmänt vatten skulle innebära någon påtaglig påverkan på jakttrycket eller på populationen som helhet torde vara liten. Regeringen anser vidare att behovet av att meddela föreskrifter eller villkor enligt det föreslagna bemyndigandet noga bör bedömas av varje länsstyrelse. Regeringen anser därför att länsstyrelserna inte bör ges i uppdrag att ta fram föreskrifter innan författningsförslaget om jakt på allmänt vatten träder i kraft.

Mot den bakgrunden föreslår regeringen att ändringarna i jaktlagen träder i kraft den 1 juli 2026 enligt utredningens förslag. Den föreslagna ändringen i lagen om Sveriges ekonomiska zon är en del av förslaget att öka och förenkla möjligheterna till jakt i den ekonomiska zonen. Det framstår därför som naturligt att det förslaget träder i kraft samtidigt som ändringarna i jaktlagen.

De föreslagna sekretessbestämmelserna till skydd för enskild i ärenden om jakt på stora rovdjur och om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur bör också träda i kraft den 1 juli 2026. Detta för att undvika tillämpningsproblem som kan uppkomma för Naturvårdsverket och länsstyrelserna om bestämmelsen träder i kraft mitt i ett jaktår samt för att hålla samman förslagen.

10 Konsekvenser

10.1 Konsekvenser för enskilda och företag

Generellt bedömer regeringen att förslagen och bedömningarna i lagrådsremissen bidrar till att göra det jakträttsliga regelverket mindre komplicerat och därmed enklare att tillämpa för till exempel jägare, fastighetsägare och företag. Det medför i sin tur minskad administration och förenklar för enskilda att bedriva jakt.

Bemyndigandet för regeringen att meddela föreskrifter om förvaltningsmärkning av vilt bedöms inte medföra några konsekvenser för enskilda eller företag. Detsamma gäller regeringens förslag att bemyndigandet om anmälningsskyldighet avseende vilt som har fällts under jakt även ska gälla vilt som har påskjutits. Bemyndigandet används redan i dag för att meddela föreskrifter om vilt som har fällts eller påskjutits under jakt (5 b–5 c §§ jaktförordningen). Förslaget är alltså enbart ett förtydligande och bedöms därför inte ha någon påverkan.

Regeringens förslag att jakträttshavaren ska ha rätt att söka efter, spåra eller förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl underlättar för enskilda att minska djurs lidande. Förslagen om förenklade möjligheter till jakt på

allmänt vatten och införande av möjligheter till jakt i Sveriges ekonomiska zon underlättar för enskilda att jaga på sådant vatten. Vidare kan förslagen medföra bättre förutsättningar för företag som är verksamma inom jakt-turism. För yrkesfisket kan förslaget om jakt i Sveriges ekonomiska zon, i den mån sådan jakt har populationsbegränsande effekter i de delar av zonen där säl orsakar skador på fiskeredskap, medföra bättre förutsättningar. Vidare är skyddsjakt på säl ägnat att minska skador på till exempel fiskeredskap. Ett ökat jakttryck kan medföra en viss risk för negativa konsekvenser för enskildas utövande av friluftsliv. Regeringen bedömer dock att jakttrycket i dessa områden endast kommer öka marginellt och länsstyrelserna har möjlighet att begränsa jakten i till exempel sårbara områden.

Förslaget om sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ärenden som rör stora rovdjur minskar risken för hot, trakasserier och skadegörelse för de som anmäler rovdjursangrepp eller ansöker om skyddsjakt samt för jägare. Förslaget bidrar därför till enskildas säkerhet och underlättar jakten.

Sammantaget bedöms regeringens förslag och bedömningar öka möjligheterna för enskilda att bedriva jakt samt medföra bättre förutsättningar och lägre kostnader för företagen. Förslagen bedöms inte ha någon påverkan på konkurrensen för berörda företag eller medföra påtagligt negativa konsekvenser för mindre företag.

10.2 Konsekvenser för berörda myndigheter

Konsekvenser för Naturvårdsverket och länsstyrelserna

De myndigheter som främst berörs av regeringens förslag och bedömningar är Naturvårdsverket och länsstyrelserna.

Förslaget om ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om förvaltningsmärkning av vilt är en förutsättning för att Naturvårdsverket med hjälp av länsstyrelserna ska kunna flytta, följa och vidta åtgärder för flyttade vargar. Förslaget bedöms på sikt underlätta förvaltningen av bland annat varg både för Naturvårdsverket och länsstyrelserna.

Den möjlighet till eftersök för avlivning av djurskyddsskäl som regeringen föreslår bedöms inte ha någon påverkan på Naturvårdsverket eller länsstyrelserna.

Regeringens förslag att bemyndigandet avseende anmälningsskyldighet av vilt som har fällts under jakt även ska gälla vilt som har påskjutits är enbart ett förtydligande och bedöms därför inte ha någon påverkan. Regeringens bedömning att Naturvårdsverket ska få i uppdrag att föreslå hur en anmälningsskyldighet av jaktresultat bör regleras bedöms däremot medföra utökade kostnader för Naturvårdsverket. Kostnaderna uppskattas dock bli förhållandevis låga.

Genom förslaget att jakt på allmänt vatten ska vara tillåten efter anmälan i stället för efter ansökan och beslut minskar länsstyrelsernas arbete med att handlägga sådana ärenden. Initialt kan dock förslaget innebära att länsstyrelsernas arbete med information, vägledning och föreskrifter ökar

något. Sammantaget bedöms förslaget om jakt på allmänt vatten på sikt minska länsstyrelsernas kostnader något.

Förslaget om att det ska bli tillåtet att bedriva jakt på säl i Sveriges ekonomiska zon efter anmälan bedöms i viss mån leda till ökad arbetsbelastning för Naturvårdsverket. Formerna för sådan jakt kommer att närmare regleras i Naturvårdsverkets beslut om licens- eller skyddsjakt. Naturvårdsverket kan även behöva gå ut med viss information inledningsvis. Detta bedöms medföra marginellt ökade kostnader.

Anmälan om jakt på allmänt vatten och i den ekonomiska zonen kan enligt regeringens bedömning lämpligen göras till jaktkortsregistret, som förs av Naturvårdsverket. Den eventuella merkostnad det kan medföra för Naturvårdsverket torde dock vara begränsad.

Den nya sekretessbestämmelsen till skydd för enskilda i ärenden om jakt på stora rovdjur och ärenden om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur bedömer regeringen kan medföra en något utökad administrativ börda för länsstyrelserna och Naturvårdsverket när det gäller arbetet med utlämnande av allmänna handlingar. Däremot bedömer regeringen att arbetsbelastningen kommer öka i mindre grad med regeringens förslag än utredningens förslag.

Regeringen bedömer sammantaget att de ökade kostnaderna för länsstyrelserna och Naturvårdsverket bör kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Konsekvenser för övriga berörda myndigheter

Kustbevakningen föreslås få ansvar för att utöva tillsyn över jakt i Sveriges ekonomiska zon. Det är en ny uppgift och kan medföra viss kostnadsökning. Samtidigt bedöms jakttrycket i den ekonomiska zonen, och därmed behovet av tillsyn, bli lågt. Därtill bör tillsynen normalt endast omfatta att kontrollera jaktkortet och om det finns uppgift i jaktkortet att jägaren anmält sig för jakt i den ekonomiska zonen. Kustbevakningen bedriver i dagsläget sjöövervakning och bör ha nödvändig utrustning och metoder för att även bedriva tillsyn över jakt inom den ekonomiska zonen. Sammantaget bedömer regeringen att den kostnadsökning som följer av det nya tillsynsansvaret är relativt begränsad och bör kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

För Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten kan förenklade möjligheter till jakt på allmänt vatten och möjligheten till jakt i Sveriges ekonomiska zon medföra fler jaktbrott att utreda. Det kan i förlängningen även innebära mer arbete för Kriminalvården. Intresset av jakt på allmänt vatten och i den ekonomiska zonen bedöms dock inte öka mer än i ringa omfattning. Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Kriminalvården bedöms därför kunna hantera eventuella ökade kostnader inom befintliga ekonomiska ramar. Vidare syftar den föreslagna nya sekretessbestämmelsen till att minska risken för att enskilda jägare och djurägare utsätts för brott. Förslaget bedöms få vissa positiva effekter för det brottsförebyggande arbetet och därmed antalet brott. Sammantaget bedömer regeringen att tillkommande kostnader för Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Kriminalvården ryms inom respektive myndighets befintliga ekonomiska ramar.

Sveriges domstolar bedöms på samma sätt som Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten kunna få något ökade kostnader till följd av förslagen om jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon. Förslagen kan innebära att fler åtal om jaktbrott väcks vid tingsrätterna. En viss ökning av mål om utlämnande av allmän handling kan förväntas hos kamrarrätterna till följd av förslaget att införa en ny sekretessbestämmelse. Vidare kan förslaget om ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om förvaltningsmärkning i förlängningen innebära att eventuella beslut om förvaltningsmärkning kan komma att överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Regeringen bedömer dock att de ökade kostnaderna för Sveriges domstolar är marginella och därmed ryms inom befintliga ekonomiska anslag.

10.3 Förslagens överensstämmelse med EU-rätten

Regeringens förslag i avsnitt 5 syftar till att förbättra genomförandet av EU-rättsliga regler på jaktområdet och bedöms vara förenliga med naturvårdsdirektiven. Bedömningen att Naturvårdsverket ska föreslå hur en utökad anmälningsskyldighet kan regleras syftar till att Sverige ska kunna efterleva naturvårdsdirektivens krav på rapportering om undantag från skyddet av arter.

Förslagen om jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon innebär att EU- och EES-medborgare har samma rätt som svenska medborgare. Förslagen är därmed förenliga med den grundläggande principen om icke-diskriminering och principen om fri rörlighet för tjänster (jfr. avsnitt 6.1 och 6.2). Sammantaget bedöms samtliga förslag och bedömningar i lagrådsremissen vara i överensstämmelse med EU-rätten.

10.4 Övriga konsekvenser

Sverige har inom ramen för flera internationella avtal och konventioner godkänt och åtagit sig att förvalta arter för att säkerställa att populationer är livskraftiga eller återställs till livskraftiga nivåer. Den nationella förvaltningen behöver säkerställa att Sverige lever upp till dessa åtaganden. Regeringen bedömer att förslagen och bedömningarna i denna lagrådsremiss är förenliga med detta.

Förslagen och bedömningarna bedöms inte ha några beaktansvärda miljömässiga konsekvenser. Regeringen bedömer vidare att förslagen och bedömningarna inte har några konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män, sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, eller möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen. Inte heller bedöms förslagen eller bedömningarna ha någon betydelse för den kommunala självstyrelsen eller för den lokala demokratin.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller viltvården, rätten till jakt och jaktens bedrivande inom svenskt territorium *och Sveriges ekonomiska zon* samt frågor som har samband med sådan verksamhet.

Lagen gäller också i de fall som anges särskilt i *fråga om*

1. jakt från ett svenskt fartyg på det fria havet utanför den ekonomiska zonen, och

2. jakt från ett svenskt luftfartyg över det fria havet utanför den ekonomiska zonen.

Utöver bestämmelserna i denna lag gäller föreskrifter i andra författningar i fråga om skyddet och vården av viltet.

Bestämmelser om att tillstånd krävs för vissa verksamheter och åtgärder finns i 7 kap. 28 a–29 b §§ miljöbalken.

I paragrafen anges jaktlagens (1987:259) tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I *första stycket* görs ett tillägg som innebär att jaktlagen är tillämplig i Sveriges ekonomiska zon utan att det behöver anges särskilt i vilka fall lagen gäller. Bestämmelser om den ekonomiska zonen finns i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon.

Andra stycket ändras genom att punkten 1, där det anges att jaktlagen är tillämplig i Sveriges ekonomiska zon i de fall det anges särskilt, tas bort. I stycket görs även språkliga ändringar.

Övriga ändringar är enbart redaktionella.

3 § Viltet är fredat och får jagas endast om detta följer av denna lag eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. När viltet är fredat, gäller fredningen också dess ägg och bon.

Av paragrafen framgår att viltet är fredat och bara får jagas om det är tillåtet enligt jaktlagen eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Ändringen innebär att *andra stycket* upphävs. Stycket behövs inte med anledning av tillägget i 1 § om att jaktlagen gäller i Sveriges ekonomiska zon.

Viltvården

9 a § *Om ett frilevande vilt påträffas så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, får var och en avliva viltet även om det är fredat eller om det avlivas på någon annans jaktmark.*

Paragrafen är ny och reglerar möjligheterna att avliva vilt av djurskyddsskäl, dvs. för att skydda ett vilt från onödigt och allvarligt lidande, trots att

viltet är fredat eller avlivningen sker på någon annans jaktmark. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll 40 c § jaktförordningen (1987:905). Någon ändring i sak är inte avsedd. Kriteriet att ett vilt är så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl innebär i normalfallet att viltet är så skadat eller i en sådant tillstånd att det normalt saknar möjlighet till överlevnad och därför skulle utsättas för onödigt och allvarligt lidande om det inte avlivas. Viltet får avlivas av var och en även om det är fredat eller om det avlivas på någon annans jaktmark. För att avliva viltet krävs dock sådan kunskap om avlivningsmetoder att avlivningen innebär att viltets lidande förkortas och inte tvärtom.

9 b § *Om ett frilevande vilt kan antas vara så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, får jakträttshavaren söka efter, spåra eller förfölja viltet även om det är fredat.*

Av paragrafen, som är ny, följer att jakträttshavaren får söka efter, spåra eller förfölja ett vilt som kan antas behöva avlivas av djurskyddsskäl. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Kriteriet att ett vilt kan antas vara så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl är ett förhållandevis lågt ställt krav. Indikationer på att viltet lider är till exempel blod i viltspår i snö eller bilder från viltkameror. Om förföljandet leder till att viltet lokaliseras får en ny bedömning göras av om viltet är så skadat eller i en sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl enligt 9 a §. Det är endast den som har jakträtt som har rätt att söka efter, spåra eller förfölja viltet. Om en jakträttshavare spårar ett skadat vilt och viltet har tagit sig över fastighetsgränsen får jakträttshavaren inte fortsätta spårandet utan samtycke från den som har jakträtten på den andra fastigheten.

Jakträtten m.m.

Vem som har jakträtten

12 § På allmänt vatten som gränsar till en fastighets strand, har fastighetsägaren jakträtt intill 100 meter från strandlinjen. Om detta *medför* att flera fastighetsägare har jakträtt på samma vattenområde, ska var och en av dem ha jakträtt på den del av området som är närmast *den egna stranden*.

På annat allmänt vatten *och* på sådana klippor och öar, som inte hör till *någon fastighet* får jakt bedrivas av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Sådan jakt får endast bedrivas efter anmälan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om jakten på sådant annat allmänt vatten och sådana klippor och öar som avses i andra stycket, eller i det enskilda fallet besluta om villkor för sådan jakt.

Paragrafen innebär att strandägare har jakträtt på allmänt vatten som ligger mindre än 100 meter från strandlinjen. I paragrafen regleras även förutsättningarna för att få jaga på annat allmänt vatten och på sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

I första stycket görs några språkliga ändringar.

Ändringen i *andra stycket* innebär att jakt på annat allmänt vatten, dvs. allmänt vatten som ligger mer än 100 meter från strandlinjen, samt på sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet, är tillåten endast för svenska medborgare samt personer som är medborgare i ett annat land inom EU eller EES under förutsättning att de har anmält sig för sådan jakt. I stycket görs även språkliga och redaktionella ändringar.

Tredje stycket är nytt och innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om villkor för jakten på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som avses i *andra stycket*.

12 a § *I Sveriges ekonomiska zon får säl jagas.*

Sådan jakt får endast bedrivas efter anmälan och endast av den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I paragrafen som är ny, regleras möjligheterna att jaga i Sveriges ekonomiska zon. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Enligt *första stycket* är det tillåtet att jaga säl i Sveriges ekonomiska zon. Det är inte tillåtet att jaga andra arter än säl. Jakt på säl kan bedrivas till exempel i form av skyddsjakt eller licensjakt efter beslut av en myndighet.

Av *andra stycket* följer att jakt i den ekonomiska zonen är tillåten endast för svenska medborgare samt personer som är medborgare i ett annat land inom EU eller EES och endast om de har anmält sig för sådan jakt.

Ringmärkning m.m.

24 § Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att vilt får fångas eller fällas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som vidtas för forskningsändamål, och

2. att vilt får fångas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som vidtas för ändamål inom viltförvaltningen.

Paragrafen ger regeringen rätt att meddela föreskrifter om att vilt får fångas eller i vissa fall fällas för vissa ändamål utan hinder av bestämmelserna om fastighetsägarens jakträtt. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

I paragrafen införs en punktuppställning. Innehållet i *punkt 1* ändras till ”vidtas för forskningsändamål”. Någon ändring i sak är inte avsedd. I *punkt 2*, som är ny, finns ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att vilt får fångas på någon annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som syftar till att tillgodose ändamål inom viltförvaltningen. Det kan till exempel handla om att man märker och avmaskar en varg som ska flyttas till en annan plats eller vidtar andra åtgärder som ett led i att skydda eller bevara vilt.

Anmälningsskyldighet och skyldighet att märka ut plats

26 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. anmälningsskyldighet i fråga om

a) vilt som har fällts eller påskjutits under jakt,

b) vilt som ska tillfalla staten,

c) vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett motorfordon, och

d) vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett spårbundet fordon, och

2. skyldighet att märka ut en plats där en sammanstötning skett mellan ett motorfordon och ett vilt.

Paragrafen ger regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet i vissa uppräknade fall. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Punktuppställningen i paragrafen ändras så att innehållet i det tidigare andra stycket motsvaras av punkt 2. Det görs även en språklig ändring.

I *första punkten a)* förtydligas att bemyndigandet omfattar vilt som har påskjutits under jakt. Det finns inte någon definition i jaktlagen eller jaktförordningen av ordet ”påskjutits”. I det här sammanhanget avses situationer när skott har avlossats mot vilt med avsikt att fälla det och det inte kan uteslutas att viltet har träffats. I övrigt motsvarar den första punkten innehållet i den nuvarande punktuppställningen.

Jakttillsynsmän

42 § För tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen *följs*, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse jakttillsynsmän. *Inom Sveriges ekonomiska zon utövar dock Kustbevakningen tillsyn.*

Jakttillsynsmän får förordnas att med stöd av 47 § ta egendom i beslag.

Paragrafen reglerar tillsynen över jaktlagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

I *första stycket* görs ett tillägg som innebär att Kustbevakningen utövar tillsyn över att jaktlagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen i Sveriges ekonomiska zon *följs*. I stycket görs även språkliga ändringar.

Ansvar m.m.

45 § Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet

1. bryter mot 5 § andra stycket eller 13 §,

2. *inte fullgör en* anmälningsskyldighet enligt 12 eller 12 a § eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 26 § 1 a, b eller c, om gärningen inte är belagd med straff i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,

3. bryter mot 27 § om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken,

4. *inte fullgör en* skyldighet enligt 28 §,

5. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 29 § 4, 30 § tredje stycket eller 31 § tredje stycket, eller

6. bryter mot 35 § eller mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 36 §, 40 § första stycket eller 41 § första stycket.

Den som med uppsåt bryter mot 34 § döms till böter.

Om gärningen är ringa, ska den inte medföra ansvar enligt denna paragraf.

I paragrafen straffbeläggs gärningar för vilka böter har ansetts vara en tillräcklig påföljd. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

I *första stycket 2* görs ett tillägg som innebär att underlåtenhet att fullgöra den anmälningsskyldighet som följer av 12 och 12 a §§ vid jakt på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet

eller i Sveriges ekonomiska zon straffbeläggs med böter. I samma punkt görs även ändringar som följer av ändringar i 26 §.

I paragrafen görs även språkliga ändringar.

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

Ikraftträdandet sammanfaller med jaktårets början.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon

Utnyttjande av naturtillgångar m.m.

4 § I Sveriges ekonomiska zon gäller

1. fiskelagen (1993:787) i fråga om fiske,

2. jaktlagen i fråga om jakt, och

3. lagen (1966:314) om kontinentalsockeln i fråga om rätten att i zonen utforska kontinentalsockeln och utvinna dess naturtillgångar.

I paragrafen anges vilka lagar som gäller i Sveriges ekonomiska zon. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I paragrafen införs en punktuppställning. Innehållet i *punkt 1* och *punkt 3* motsvarar den nuvarande bestämmelsen. I *punkt 2*, som är ny, finns en upplysning om att jaktlagen är tillämplig i fråga om jakt i den ekonomiska zonen.

Övriga ändringar är endast språkliga och redaktionella.

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

Ikraftträdandet sammanfaller med jaktårets början.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

11.3 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

40 kap. Sekretess till skydd för enskild hos övriga myndigheter och i övriga verksamheter

Ärenden om jakt på stora rovdjur och om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur

7 h § Sekretess gäller hos Naturvårdsverket eller en länsstyrelse i ett ärende om jakt på björn, varg, järv, lo eller kungsörn och i ett ärende om ersättning för skada orsakad av ett sådant djur för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lider annat allvarligt men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Paragrafen, som är ny, reglerar sekretess till skydd för enskilda i ärenden om jakt på stora rovdjur eller om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur hos Naturvårdsverket och länsstyrelserna. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Första stycket innehåller en bestämmelse om sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ärenden om jakt på stora rovdjur eller om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur hos Naturvårdsverket och länsstyrelserna. Bestämmelsen har utformats med ett omvänt skaderekvisit, vilket innebär att det råder en presumtion för sekretess. De uppgifter som bestämmelsen skyddar är sådana som kan leda till att en enskild identifieras eller kontaktas, till exempel namn, personnummer och kontaktuppgifter. En sådan uppgift får bara lämnas ut om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lider annat allvarligt men. Med men avses även ekonomiska konsekvenser, till exempel i form av skadegörelse på egendom. Sekretessen gäller i ärenden om jakt på stora rovdjur eller om ersättning för skada orsakad av stora rovdjur. Det kan exempelvis gälla ärenden om licens- eller skyddsjakt enligt 7 § jaktlagen, 23 a–23 d och 24–24 e §§ jaktförordningen, ärenden där ett rovdjur fällts av ett tamdjurs ägare eller vårdare för att skydda tamdjuret enligt 28–28 d § jaktförordningen samt ärenden om ersättning för viltskada på egendom enligt viltskadeförordningen (2001:724) och 18–35 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2018:1) om bidrag och ersättningar för viltskador.

Av *andra stycket* framgår att för uppgifter i en allmän handling om en enskilds personliga förhållanden gäller sekretessen i högst tjugo år.

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

Ikraftträdandet sammanfaller med jaktårets början.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

Sammanfattning av delbetänkandet Vissa förändringar av jaktlagstiftningen (SOU 2025:32) i relevanta delar

Utredningen uppdrag omfattar att göra en översyn av lagstiftningen på jaktområdet (dir. 2024:11). Enligt tilläggsdirektiv (dir. 2025:6) ska ett delbetänkande som avser vissa delar av det ursprungliga uppdraget lämnas. Delbetänkandet omfattat bland annat att utredaren ska

- 1 förbättra genomförandet av EU-rättsliga regler på jaktområdet och säkerställa att genomförandet inte avser andra arter än dem som omfattas av EU-reglerna,
- 2 utifrån Naturvårdsverkets redovisningar och inkomna remissvar föreslå hur möjligheterna till jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon kan förenklas och handläggningen av ärenden om sådan jakt effektiviseras, och
- 3 lämna nödvändiga författningsförslag.

Genomförande av naturvårdsdirektiven

Med naturvårdsdirektiven avses art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet. Naturvårdsdirektiven innehåller bestämmelser om skydd av livsmiljöer och arter samt om vilka undantag som medlemsstaterna får göra från skyddet. Direktiven innehåller också bestämmelser om rapportering till Europeiska kommissionen. Art- och habitatdirektivet omfattar de livsmiljöer samt vilda växt- och djurarter som anges i direktivet. Fågeldirektivet omfattar alla vilda fågelarter som förekommer naturligt i EU, medan de livsmiljöer som omfattas av fågeldirektivet anges särskilt. Det är delar av skyddet av arter i naturvårdsdirektiven som rör vilda däggdjur och fåglar som har genomförts i jaktlagstiftningen.

Genomförandet av naturvårdsdirektiven i jaktlagstiftningen går i vissa avseenden längre än vad direktiven kräver. Utredningen har identifierat att det går att förbättra genomförandet av naturvårdsdirektiven avseende bland annat förvaltningsmärkning av varg, sökande efter, spårande och förföljande av vilt för avlivning av djurskyddsskäl och anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat.

Förvaltningsmärkning

Det finns behov inom viltförvaltningen av att kunna fånga in och märka varg med sändare och avmaska varg. Att genomföra dessa åtgärder utifrån behov i viltförvaltningen är dock inte uttryckligen tillåtet enligt jaktlagstiftningen, trots att art- och habitatdirektivet bedöms ge stöd för förvaltningsmärkning. Utredningen föreslår därför att det i jaktlagen ska föras in ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att vilt får fångas på annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som vidtas utifrån behov i inom viltförvaltningen.

Utredningen föreslår även att det i jaktförordningen ska föreskrivas att Naturvårdsverket eller någon som arbetar på uppdrag av Naturvårdsverket får fanga en varg på någon annans jaktområde för att märka, undersöka eller behandla djuret, både för forsknings- och viltförvaltningsändamål.

Avlivning av djurskyddsskäl

I 40 c § jaktförordningen finns en bestämmelse som ger var och en rätt att avliva skadat vilt av djurskyddsskäl. Utredningen föreslår att bestämmelsen ska föras över till jaktlagen. Utredningen föreslår även att tillämpningsområdet för bestämmelsen ska vidgas till att omfatta jakträttshavarens rätt att söka efter, spåra och förfölja vilt som kan antas vara så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl även om viltet är fredat.

Vidare föreslås att den generella bestämmelsen om skyddsjakt i 23 a § jaktförordningen som omfattar de EU-skyddade arterna ska kompletteras med ett förtydligande om att skyddsjakt av djurskyddsskäl får beslutas om en björn, varg, järv, lo, säl eller örn kan antas vara så skadad eller i ett sådant tillstånd att djuret snarast bör dödas.

Anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat

För att Sverige ska kunna fullgöra sin rapporteringsskyldighet till kommissionen om undantag från naturvårdsdirektivens skydd av arter behöver reglerna om anmälningsskyldighet av jaktresultat m.m. utvidgas. Utredningen föreslår därför att bemyndigandet i jaktlagen för regeringen att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet ska utökas till att även gälla i fråga om vilt som har skadats under jakt, vilt som har avlivats, som någon har försökt avliva eller som har förföljts för att avlivas samt fågelbon och ägg eller fågelungar som har flyttats. Naturvårdsverket bör få i uppdrag att ta fram förslag på hur anmälningsskyldigheten kan regleras i jaktförordningen.

Anmälningsskyldigheten vid skyddsjakt på enskilda initiativ för att avvärja angrepp från stora rovdjur enligt jaktförordningen föreslås gälla även i fråga om påskjutna stora rovdjur och inte bara dödade stora rovdjur. Utredningen föreslår även att bemyndigandet i jaktlagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet i fråga om vilt som fällt ska förtydligas så att anmälningsskyldigheten även gäller vilt som påskjutits under jakt.

Det föreslås även att sekretess ska gälla hos Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till register över uppgifter om jaktresultat m.m. som omfattas av anmälningsskyldighet.

Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon

I syfte att förenkla möjligheterna att jaga på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som avses i 12 § andra stycket jaktlagen samt i Sveriges ekonomiska zon föreslår utredningen att personer som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES ska få jaga på

sådant vatten efter anmälan. I Sveriges ekonomiska zon ska det endast vara tillåtet att jaga säl. Kustbevakningen ska utöva tillsyn över den jakt som bedrivs i den ekonomiska zonen. Tillämpningsområdet för jaktlagen ska ändras så att lagen i sin helhet blir tillämplig även i Sveriges ekonomiska zon, liksom delar av vapenlagen.

Den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet inte fullgör anmälningsplikten föreslås kunna dömas till böter. Naturvårdsverket föreslås få rätt att föra register över vilka personer som har anmält sig för jakt som kräver särskild anmälan. Vidare ska jaktkortsregistret även få till ändamål att föra register över vilka personer som har anmält sådan jakt som kräver särskild anmälan. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om villkor för jakten på sådant allmänt vatten som avses i 12 § andra stycket jaktlagen.

Sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden

Den befintliga sekretessregleringen utgör inte ett tillräckligt skydd för uppgifter om enskild som kan förekomma hos en länsstyrelse eller Naturvårdsverket i ett ärende om jakt på varg eller i ett ärende om ersättning för skada orsakad av varg. Därför ska sekretess ska gälla hos Naturvårdsverket eller en länsstyrelse i ärende om jakt på varg samt i ärende om ersättning för skada orsakad av varg för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående lider skada eller kan komma att utsättas för hot eller våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Genomförande och ikraftträdande

Författningsförslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Utredningen anser att det är lämpligt att nya och ändrade bestämmelser på jaktområdet träder i kraft vid ett halvårsskifte eftersom de då börjar gälla i samband med att ett nytt jaktår inleds. Vidare bör det av tydlighetsskäl införas en övergångsbestämmelse till jaktförordningen med innebörden att ett tillstånd till jakt på allmänt vatten samt holmar, klippor och skär som har beslutats med stöd av 47 § första stycket jaktförordningen fortfarande gäller.

Förslagets konsekvenser

Konsekvenser för enskilda

Förslagen i betänkandet bedöms sammantaget bidra till att göra det jakt-rättsliga regelverket mindre komplicerat och därmed enklare att tillämpa för enskilda som har att tillämpa regelverket, till exempel jägare, fastighetsägare och företag, samt öka möjligheterna för enskilda att bedriva jakt.

Konsekvenser för staten

Flera av förslagen bedöms bidra till ökade kostnader för Naturvårdsverket och länsstyrelserna. Det är dock svårt att avgöra hur mycket Naturvårdsverkets och länsstyrelsernas kostnader sammanlagt kan komma att öka till följd av förslagen. Utredningen bedömer att de ökade kostnaderna bör kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar, men bedömningen är osäker. Det är därför viktigt att regeringen följer frågan och har dialog med Naturvårdsverket och länsstyrelserna.

Kustbevakningen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Sveriges domstolar och Kammarkollegiet bedöms få något ökade kostnader till följd av förslagen, som dock bör rymmas inom nuvarande ekonomiska anslag.

Övriga konsekvenser

Den föreslagna sekretessbestämmelsen till skydd för uppgifter om enskilda i ärenden om jakt på varg samt i ärenden om ersättning för skada orsakad av varg syftar till att minska risken för att enskilda jägare utsätts för brott kopplade till jakt på varg.

Utredningen bedömer att den personuppgiftsbehandling som förslagen om förvaltningsmärkning av varg, jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon samt utökad anmälningsskyldighet vid avvärjande av rovdjursangrepp medför är nödvändig för att fullgöra uppgifter av allmänt intresse. De rättsliga grunderna för behandlingen fastställs genom bestämmelser i jaktlagstiftningen.

Utredningens förslag bedöms vara i överensstämmelse med EU-rätten.

Förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)

Härigenom föreskrivs⁷ i fråga om jaktlagen (1987:259)

dels att 1 §, 3 §, 12 §, 24 §, 26 §, 42 § och 45 §, ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 9 a § och 12 a §, med följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §⁸

Denna lag gäller viltvården, rätten till jakt och jaktens bedrivande inom svenskt territorium samt frågor som har samband därmed.

Lagen gäller också i de fall som anges särskilt

1. inom Sveriges ekonomiska zon,

2. beträffande jakt från svenskt fartyg på det fria havet utanför den ekonomiska zonen,

3. beträffande jakt från svenskt luftfartyg över det fria havet utanför den ekonomiska zonen.

Utöver bestämmelserna i denna lag gäller föreskrifter i andra författningar i fråga om skyddet och vården av viltet.

Bestämmelser om att tillstånd krävs för vissa verksamheter och åtgärder finns i 7 kap. 28 a–29 b §§ miljöbalken.

Denna lag gäller viltvården, rätten till jakt och jaktens bedrivande inom svenskt territorium *och Sveriges ekonomiska zon* samt frågor som har samband därmed.

Lagen gäller också i de fall som anges särskilt *i fråga om*

1. jakt från svenskt fartyg på det fria havet utanför den ekonomiska zonen, *och*

2. jakt från svenskt luftfartyg över det fria havet utanför den ekonomiska zonen.

3 §⁹

Viltet är fredat och får jagas endast om detta följer av denna lag eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen. När viltet är fredat, gäller fredningen också dess ägg och bon.

Detta gäller även inom Sveriges ekonomiska zon.

⁷ Jfr rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, i lydelsen enligt rådets direktiv 2013/17/EU samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1010.

⁸ Senaste lydelse 2001:443.

⁹ Senaste lydelse 1994:1820.

9 a §

Om frilevande vilt påträffas så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, får var och en avliva djuret även om det är fredat eller om det avlivas på någon annans jaktmark.

Om frilevande vilt kan antas vara så skadat eller i ett sådant tillstånd att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, får jakträttshavaren söka efter, spåra eller förfölja djuret även om det är fredat

12 §

På allmänt vatten, som gränsar till en fastighets strand, har fastighetsägaren jakträtt intill etthundra meter från strandlinjen. Om detta skulle medföra att flera fastighetsägare får jakträtt på samma vattenområde, *skall* var och en av dem ha jakträtt på den del av området som är närmast hans strand.

På annat allmänt vatten liksom på sådana *holmar*, klippor och *skär*, som inte hör till *något hemman*, får jakt bedrivas endast efter *särskilt tillstånd*. Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, länsstyrelsen bemyndigas att genom beslut i det särskilda fallet eller genom föreskrifter meddela tillstånd.

På allmänt vatten, som gränsar till en fastighets strand, har fastighetsägaren jakträtt intill etthundra meter från strandlinjen. Om detta skulle medföra att flera fastighetsägare får jakträtt på samma vattenområde, *ska* var och en av dem ha jakträtt på den del av området som är närmast hans *eller hennes* strand.

På annat allmänt vatten liksom på sådana klippor och *öar*, som inte hör till *någon fastighet*, får jakt bedrivas endast efter *anmälan av en medborgare i Sverige eller en medborgare i en stat som är medlem i Europeiska unionen eller i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om jakten på sådant annat allmänt vatten och sådana klippor och öar som avses i andra stycket eller i det enskilda besluta om villkor för sådan jakt.

12 a §

I Sveriges ekonomiska zon får endast jakt på säl bedrivas.

I Sveriges ekonomiska zon får jakt bedrivas endast efter anmälan

av en medborgare i Sverige eller en medborgare i en stat som är medlem i Europeiska unionen eller i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

24 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att vilt får fångas eller fällas på annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som *företas för att tillgodose vetenskapliga behov*

Regeringen får meddela föreskrifter om att vilt får fångas eller fällas på annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som *vidtas utifrån behov inom vetenskapen.*

Regeringen får även meddela föreskrifter om att vilt får fångas på annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som vidtas utifrån behov inom viltförvaltningen.

26 §¹⁰

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet i fråga om

1. vilt som har fällts under jakt,
2. vilt som ska tillfalla staten,
3. vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett motorfordon, *och*
4. vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett spårbundet fordon.

1. vilt som har fällts *eller påskjutits* under jakt,

3. vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett motorfordon,

4. vilt som har varit inblandat i en sammanstötning med ett spårbundet fordon,

5. *vilt som har skadats under jakt,*

6. *vilt som har avlivats, som någon har försökt avliva eller som har förföljts för att avlivas, och*

7. *fågelbon samt ägg eller fågelungar som har flyttats.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om skyldighet att märka ut en plats där en sammanstötning skett mellan ett motorfordon och vilt.

42 §

För tillsyn över *efterlevnaden* av denna lag och föreskrifter, som har

För tillsyn över *att denna lag och* föreskrifter som har meddelats med

¹⁰Senaste lydelse 2012:153.

meddelats med stöd av lagen, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse jakttillsynsmän.

stöd av lagen *följs*, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse jakttillsynsmän. *Inom Sveriges ekonomiska zon utövar dock Kustbevakningen tillsyn.*

Jakttillsynsmän får förordnas att med stöd av 47 § ta egendom i beslag.

45 §¹¹

Till böter döms den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet

1. bryter mot 5 § andra stycket eller 13 §,
2. underlåter att fullgöra anmälningsskyldighet enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 26 § första stycket 1, 2 eller 3 om gärningen inte är belagd med straff i lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,
3. bryter mot 27 § om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken,
4. underlåter att fullgöra skyldighet enligt 28 §,
5. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 29 § 4, 30 § tredje stycket eller 31 § tredje stycket, eller
6. bryter mot 35 § eller mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 36 §, 40 § första stycket eller 41 § första stycket.

Den som med uppsåt bryter mot 34 § döms till böter.

I ringa fall ska inte dömas till ansvar enligt denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon att 4 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I fråga om fiske i den ekonomiska zonen gäller fiskelagen (1993:787).

I fråga om rätten att i zonen utforska kontinentalsockeln och utvinna dess naturtillgångar gäller lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.

Föreslagen lydelse

4 §¹²

I fråga om fiske i den ekonomiska zonen gäller fiskelagen (1993:787).

I fråga om jakt i den ekonomiska zonen gäller jaktlagen (1987:259).

I fråga om rätten att i zonen utforska kontinentalsockeln och utvinna dess naturtillgångar gäller lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

¹² Senaste lydelse 1993:789.

Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Härigenom föreskrivs i fråga om vapenlagen (1996:67) att en ny paragraf ska införas, 1 kap. 9 §, med följande lydelse.

1 kap.

9 §

*Kustbevakningstjänstemäns befo-
genheter enligt 6 kap. 4 § andra
stycket och 4 b § samt 9 kap. 6 §
gäller även inom Sveriges ekono-
miska zon.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 18 kap. 16 § ska ha följande lydelse,

dels att en ny paragraf ska införas, 40 kap. 7 f §, och närmast före 40 kap. 7 f § en ny rubrik av följande lydelse.

18 kap.

16 §

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret,

2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret,

2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret *eller register över uppgifter om jaktresultat, försök att avliva vilt, förföljande för att avliva vilt och flytt av fågelbon som omfattas av anmälningsskyldighet.*

3. en länsstyrelse för uppgift som hänför sig till register över verksamheter för livsmedelskontroll, och

4. Polismyndigheten för uppgift som hänför sig till registret över uppdragstagare inom Nationella viltolycksrådet.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

40 kap.

Ärenden om jakt på varg samt om ersättning för skada orsakad av varg

7 f §

Sekretess gäller hos Naturvårdsverket eller en länsstyrelse i ärende

om jakt på varg samt i ärende om ersättning för skada orsakad av varg för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående lider skada eller kan komma att utsättas för hot eller våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Sekretessen i en allmän handling ska gälla i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

Efter remiss har yttranden över delbetänkandet Vissa förändringar i jaktlagstiftningen (SOU 2025:32) kommit in från Advokatsamfundet, Brottsförebyggande rådet, Djurskyddet Sverige, Domstolsverket, Förvaltningsrätten i Luleå, Förvaltningsrätten i Malmö, Förvaltningsrätten i Stockholm, Havs- och vattenmyndigheten, Integritetsskyddsmyndigheten, Jägarnas riksförbund, Jönköpings tingsrätt, Kammarkollegiet, Kammarrätten i Göteborg, Kammarrätten i Sundsvall, Konkurrensverket, Kustbevakningen, Lantbrukarnas riksförbund, länsstyrelserna i Blekinge, Dalarnas, Gotlands, Gävleborgs, Hallands, Jämtlands, Jönköpings, Kalmar, Kronobergs, Norrbottens, Skåne, Stockholms, Södermanlands, Uppsala, Värmlands, Västerbottens, Västernorrlands, Västmanlands, Västra Götalands län, Örebro och Östergötlands län, Naturhistoriska riksmuseet, Naturvårdsverket, Polismyndigheten, Regelrådet, Sametinget, Skogsindustrierna, Skogsstyrelsen, Statens fastighetsverk, Statens jordbruksverk, Statens veterinärmedicinska anstalt, Statskontoret, Svea hovrätt, Svenska jägareförbundet, Svenska naturskyddsföreningen, Svenska rovdjursföreningen, Svenska samernas riksförbund, Sveriges fiskares producentorganisation, Sveriges jordägareförbund, Sveriges lantbruksuniversitet, Säkerhetspolisen, Tillväxtverket, Världsnaturfonden WWF, World Animal Protection Sverige, Åklagarmyndigheten och Östersunds tingsrätt.

Svenska kyrkan har avstått från att yttra sig.

Svar har inte kommit in från Föreningen Sveriges jägare, Skydda skogen, Sveaskog, Svenskt Forum för jakt, skytte och vapenfrågor, Svenskt näringsliv, Sveriges jordbruksarrendatorer, Sveriges spannmålsodlarsförening och Viltmästareförbundet.

Utöver de som fått betänkandet på remiss har yttrande kommit in från Projekt Myskoxe 2023, Svenska Djurparksföreningen och Svenska Djurskyddsföreningen.